

Başvekil, hükümetin beyannamesini 5 Ağustosda okuyacak

Beyannamede fevkalâde kazanç projesine ve barem kanununa temas edilmesi muhtemel

Ankara 31 (Hususi) — Başvekil Saracoğlunun hükümetin beyannamesini Büyük Millet Meclisinin 5 Ağustos Çarşamba günkü toplantısında okuması kuvvetle muhtemeldir. Beyannamede Saracoğlu hükümetinin alacağı yeni bazı tedbirlere dair işaret ve izahlar bulunacaktır.

Fevkalâde kazanç vergisi projesi hakkında yeni hükümetin düşünceleri de bu arada anlaşılacaktır. Projede ehemmiyetli değişiklikler yapılmasına ve bu cümleden olmak üzere, bu verginin makabline tesmiinden sarfi nazır edilmesine intizar edilmektedir.

Müesseseler barem kanununda, tatbikattan edinilen tecrübelerden de istifade edilerek bugün mevcut bazı kayıpların kaldırılması veya hafifletilmesi de tekkike değer

Başvekil Saracoğlu makamında

mevzuat arasında sayılmakta ve rasında bu mevzuatın da yer alması Saracoğlu hükümetinin icraatı açısından ifade olunmaktadır.

Alman tebliği

Bir şehir daha zaptedildi

"230 kilometrelik bir cephe de düşman bozguna uğradı,"

Berlin 31 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Alman, Rumen ve Slovak kuvvetleri 230 kilometrelik bir cephe de Don'un aşağı mecrasını geçerek bu kesimde müdafaa bulunan düşman kuvvetlerini bozguna uğratmışlardır. Serî müfrezelerle piyade ve avcı tümenlerinin uç kısımları dağıtılmış bir halde kaçan düşmanı takib etmektedirler. Bu seri müfrezeler (Devamı 5 inci sayfada)

Mısırda İngiliz devriye kolları faaliyete geçti

Kahire 31 (A.A.) — Ortaşark İngiliz kara ve hava kuvvetleri umumî karargâhının müşterek tebliği:

29/30 Temmuz gecesi hafif devriye kollarımız bütün kesimlerde düşmanı hırpalamışlardır. Bundan başka kara kuvvetlerimiz bildirdi. (Devamı 5 inci sayfada)

Japonlar yazın sonunda Rusyaya hücum edeceklermiş

Londra 31 (A.A.) — Daily Mirror gazetesinin askeri münekkidi yazıyor:

"Bir senedenberi Sovyetler Uzakşark mevzilerini iyice takviye etmişlerdir. Mareşal Blüher ile general Stern Japonların yazın sonu gelince (Devamı 5 inci sayfada)

Cenub meydan muharebesi kat'i safhaya girdi

Moskova umumî mukavemet saatinin çalındığını ilân ediyor

Stalin: "Artık geriye başka bir tek adım atılmamalıdır" emrini vermiş

Moskova 31 (A.A.) — Röyterin hususi muhabiri bildiriyor: Cenub meydan muharebesinde kat'i safhaya girilmiştir. Stratejik gelişmeler, ardı (Devamı 5 inci sayfada)

Sovyet tebliği

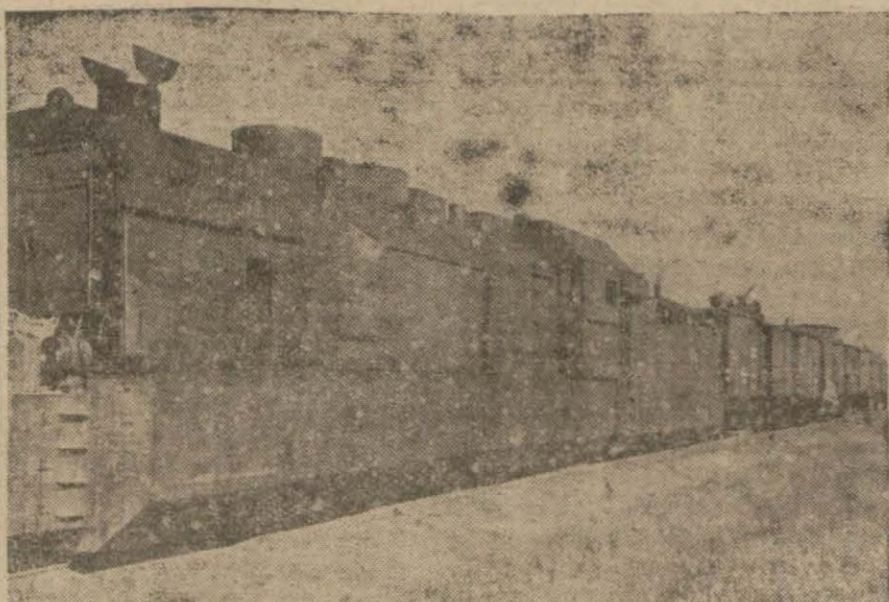
Şiddetli taarruzlar tardedildi

"Bir kesimde Almanlar biraz ilerlediler,"

Moskova 31 (A.A.) — Sovyet gece yarısı tebliği: 30 Temmuz günü kuvvetlerimiz Voronej ve Simlinskaya çevrelerinde (Devamı 5 inci sayfada)

Askerî vaziyet Kafkasyanın mukadderatı tahminden daha evvel mi taayyün edecek?

Yazan: Emekli General K. D.

Şark cephesinde bir zirhli tren

Mareşal Timoçenkunun büyük mütteliklerinin hareketlerini önlemeye çalıştığı kuvvetleri çok muanni (Devamı 5 inci sayfada)

Ticaret Vekilinin tetkikleri

"Daha iyiye doğru yürüyoruz,"

Doktor Behçet Uz dün Denizlide bir nutuk söyledi

"Hükümet Türk ordusunu her ihtimale cevap verebilecek üstün kudret ve kabiliyette tutacak,"

Denizli 31 (A.A.) — Ticaret Vekili Dr. Behçet Uz, dün Aydıncıdan beraberinde Aydın valisi belediye reisi olduğu halde ayrıldıktan sonra Köşk istasyonunda halkla görüşmüş, Nazillide Halkevinde Aydın valisinin de huzurunda yapılan bir toplantıda da pamuk müstahsillerinin ihtiyaç ve arzularını dinlemiş, kazanın acil eklemek ihtiyacının temini için mukazi direktifleri vermiştir. (Devamı 5 inci sayfada)

İzmirde hububat üzerine alivresatışlar menedildi

İzmir 31 (Hususi) — Piyasada kuru bakla mevcut olmadığı halde bazı tüccarların bugün borsada bakla üzerine alivresatış yapararak iki saatte piyasayı 12 kuruş yükselttiklerini görülmüştür. Belediye Reisi, Fiat Mürakabe ve işe teşkilâtının şefi sıfatıyla borsada hububat üzerine alivresatışlarını derhal menetmiştir. Bu gibi satışlar yapılarak milli korunma mahkemesine verilmişlerdir.

İran kabinesi istifa etti

Mihver radyolarına göre Ruslar İran Azarbaycanında binlerce kişi öldürmüşler

Ankara 31 (Radyo gazetesi) — Tahrandan bildirildiğine göre başvekil Süheylinin kabinesi istifa etmiştir. Bu istifanın sebebi malûm olmamakla beraber, Tahran kaynakları bunun dahili sebeplerden mütevellid olduğunu bildiriyorlar. (Devamı 5 inci sayfada)

Avrupa sahil müstahkem hattı

Almanlar bu hattın gerisinde yüzlerce uçak alanı kurdular

Berlin 31 (A.A.) — Salâhiyetli kaynaklardan öğrenildiğine göre, Atlantik, Manş ve Şimal denizi kıyıları boyunca Biarritz'den Kirkenas'e kadar uzayan Avrupa sahil müstahkem hattının gerisinde (Devamı 5 inci sayfada)

Etiket usulü kaldırılacak mı?

Ankara 31 (Hususi) — Perakendeceilerin kullanmakta oldukları etiket usulünün kaldırılması bahis mevzuudur. Bu hususta yakında bir karara varılacaktır.

Piyasada bir anket

Bir tacirin iddiası: "Piyasada ihtikâr vardır, herkes yapıyor!,"

Tacir, yağ fiatlarının düşmesine mâni olmak maksadıyla birlik kurmak üzere kendisine müracaatlar vukubulduğunu teyid ediyor

"Mal bollaşınca fiat düşecektir, buna mâni olunamaz!," diyenler de var

Hükümetçe alınan son kararların piyasadaki tesir ve akislerini tesbit maksadıyla yaptığımız ankete bugün de devam ediyoruz.

Dün de yazdığımız gibi birçok kimseler bazı İstanbul tüccarlarının yeni vaziyeti de kendi menfaatlerine uydurmak gayesile menfi teşebbüslere giriştiklerini iddia etmektedirler. İddialara göre bu arada bir kısım tüccarlar görünüşte fiatı yükseltmemeye matuf olan, hakikatte serbest ticaretin doğuracağı ferdi rekabeti öldürmek ve bu suretle yakın bir zamanda fiatların düşmesine mâni olmak gayesini güden tröstler teşkil etmeye çalışmaktadırlar.

Mezbahadaki yağ meselesi Diğer taraftan mezbahadaki parça yağların fiatları da gittikçe

İşe davasında yol henüz aşılmamış duruyor

Şimdi yapılan, fena inşa edilmiş binaları kaldırarak nahayı temizlemek maksadıyla sadece bir yıkmaktan ibarettir. İmar hareketi bundan sonra başlayacaktır

Yazan: Ahmed Hamdi Başar

(Bu sayıyı dikkat makaleyi bugün 3 üncü sayfamızda bulacaksınız)

yükselmektedir. Dün fiatların bir ara 180 e kadar yükseldiğini söyliyebilirler.

Dün kendisine görüştüğümüz (Devamı 4/1 de)

Dün gece 16 yaşında bir çocuk 20 yaşında bir genci bıçakla öldürdü

Dün gece saat 22 de Mercanda Valide hanında bir cinayet olmuş, 16 yaşlarında bir çocuk 20 yaşlarında bir genci bıçaklayarak öldürmüştür.

Katil, bu civarda seyyar karpuzculuk yapan Kırmızı Mehmed adında bir çocuktur. Çok asabi bir çocuk olan Mehmed dün gece Valide hanının önünde karpuz satarken, bu handa yatıp kalkan Kemalettin isiminde 20 yaşlarında bir gençle alışveriş yüzünden kavga tutuşmuşlardır.

Etraftan yetişenlerin müdahalelerine rağmen Mehmedle Kemal arasındaki bu kavga bir müddet devam etmiş, bu esnada Mehmed, karpuz kesmek üzere yanında bulunan (Devamı 5 inci sayfada)

Valinin beyanati

Belediye 300 bin liralık tahsisatla yeni bir işe kadrosu kuracak

Lütfi Kırdar, vatandaşlara ihtiyaçlarından fazla mal almamalarını, tüccarlara da fazla kazanç hirsından vazgeçmelerini tavsiye ediyor

Dün Basın Birliğinde bir toplantı yapılmış, bu toplantıda vali ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar, gazetecilere muhtelif şehir işleri etrafında izahat vermiş, sordukları soruları cevaplandırmıştır. Resim, çünkü toplantıdan bir intibai tesbit etmektedir.

İşe ve fiat mürakabe işlerinin Dr. Lütfi Kırdar dün sabah Vilâyet meclisine devrine dün de devam etmektedir. Vali ve Belediye Reisi (Devamı 2 nci sayfada)

Hergün

İhtikarla mücadele için kullanılacak Vasita'ardan Biri dahı..

Ekrem Uşaklıgil

Aksilik bir defa başlama görsün, başlayınca çorab söküğü gibi zincirleme devam eder, derler.

Dün sabah nefsimde tecrübe ettim, doğruymuş:

Caddebostanında tramvayı kaçırdım, Kadıköyünde de vapuru.

Kadıköyünde vapur kaçarsa Haydarpaşada yakalanıyor. Fakat bizim sandalıcının kolları biraz zayıf, Haydarpaşaya yarım dakika geç yetmiş, vakit öğle tatiline tesadüf ettiği için de bir hayli beklemek zorunda kaldık.

Ne kadar Avrupa memleketi gezdiysem hepsinde de küçük büyük bütün garipleri, buldukları şehrin, kasabanın, yahud köyün en hareketli noktası olarak buldum.

Haydarpaşa Türkiye cümhuriyetinin en esaslı garıdır, buna rağmen deniz kenarında gündüzleri yolcuların, geceleri herkesin oturabileceği, toplanıp konuşabileceği bir gazinodan mahrumdur.

Haydarpaşanın bu yoksulluğu beni ilk İstanbul vapuruna Kadıköyüne geçmiye, orada biraz bekledikten sonra aynı vapurla İstanbul'a dönmiye mecbur bıraktı. Fakat iki saat bulan bu yolculuktan dolayı müteessif değilim, zira İstanbul çok şöhretli iki seçkin avukatı ile şahsan da tanışmış bir hayli konuşmak zevkini tatmış oldum.

Yeni tanıştığım zatlardan birinin Değirmenderede küçük bir bahçesi var, arasına gidip orada beş on gün dinlenir, her günde de şu bu parayı diye bir hayli masraf eder. Bahçenin geliri kendi masrafını neden korumaz? Bu ayrı bir meseledir. Yalnız sonucunu yolculuğun yorgunluğunu gidermek için bahçede yatarken gözüne vişne ağaçları ilişince çiğizinden soruyor:

— Bu ağaçlarda en aşağı iki yüz kilo vişne vardır, burada vişneyi 6 kuruşa veriyorlar. Satsanız elinize 12 lira geçer. O halde neden benden para istiyorsunuz?

Çiftçi doğru yanlış bir cevap vermiş olacaktır. Fakat ben daha ziyade vişnenin Kütahyada değil, şurada yanbaşımızda bir yerde 6 kuruşa verilmek İstanbulda 40 kuruşa satılmakta olması noktası üzerinde durdum.

Orada 6 kuruş, burada 40 kuruş. Aradaki bu, büyük fark neden ileri geliyor?

Son Postanın dün yapmış olduğu incelemeye verilen cevabın tam olduğuna kani değilim.

Eğer ortada bulunan yalnız ihtikar olsaydı, bugün, yarın, er geç önlenbilirdi mesele daha müthimdir.

Vişne çürüten mallardandır, çürüten malları da hiç değışe üçte bir bozulacağını gözönüne alarak hesaplamak adet olmuştur. Bu bakımdan yerinde 6 kuruşa satılan vişne İstanbulda 10, 12 kuruşa mal olur, 10, 12 kuruş ile 40 kuruş arasındaki fark, 28, 30 kuruş eder ki, gene çoktur. Bu miktardan bir kaçını resim, birkaçını toptancılara ayıralım, perakendecinin eline kalan kârın 15, 20 kuruşına indiğini görürüz.

Sırtında küfe, güneşin altında sabahdan akşama kadar dolaşan perakendeci günde kaç kilo vişne satabilir? 20 kilo satsa kazancı 300, 350 kuruş eder.

Büyük derd perakende satıcının bu 300, 350 kuruş ile kendisini idare edebilir vaziyette görmemesinde, bu gibi maddelerin de böyle perakendeciler ve manavlar tarafından satılmamasındadır.

İstanbul şehri muharebenin üçüncü yılında tek bir adamın çimmesi için günde 2, 3 liraya ihtiyacı vardır.

Bizde pazar yerleri yok mu? Var, her semtte var, fakat hatırladığım gün kurulur, kurulduğu günün adını taşır.

İşittim ki bazıları pazar yerlerinin dükkâna zararlı bir rakib oldukları düşüncesini ileri sürmüşler. Bu düşünce yensiz değildir, fakat şimdi düşünülecek şey dükkânı değil, halktır ve işittim ki, belediye pazar yerlerini tahdid değil, teşvik etmek niyetindedir. Bu hayırlı bir niyettir, fakat yetmez, pazar yerlerinin hergün, her semtte kurulmasını temin etmek dükkânının ihtikarı ile uğraşmak için kullanılacak vasitalardan biri olarak ele alınabilir.

Ekrem Uşaklıgil

Resimli Makale:

Bir fikri tamamlayan iki mütefekkir..

Yalnız «iyi» olmaktan ibaret kalan şey yarım «iyi» dir. «Fenelon» Gerçekten «iyi» olan şey insani hakikatte olduğundan «iyi» yapar. «Madame de Staël»

Şehir Haberleri

Boğazda heyecanlı bir takib hâdisesi cereyan etti

Denizden çıkarılmakta olan Hilâl vapurunun madeni kusurlarını kaçıran motor Büküklerde gümrük memurlarının elinden kaçmağa muvaffak oldu, fakat Tophanede yakalandı

Kefken civarında denizden enkaz çıkarılmakta olan «Hilâl» vapurunun çıkarma ameliyatında çalışan «Alp» isimli dalgıç motorunda gümrük muhafaza memurları bir kaçakçılık hâdisesini meydana çıkarmışlardır. Alp motoru kaptanı Ali gece karanlığından istifade ile oradaki nezaretçi memurlardan gizli olarak çıkan enkaz atamadaki balıklar, pirinç ve kurşun gibi kıymetli maddeleri motöre yüklemiş ve gemiye habersizce İstanbul'a gelmek üzere oradan ayrılmıştır. Fakat Boğazda girdikten sonra Büküklerdeki gümrük muhafaza memurları mezkûr motorun bütün süratle gemiye yaklaşarak muhafaza memurları tarafından yakalanmıştır. Motorun içindeki 1000 kiloya yakın kaçak enkaz müsadere edilmiş ve kaptan Ali hakkında takibata başlanmıştır.

Üsküdar Halkevinin bu geceki balosu

Üsküdar Halkevi sosyal yardım kolu menfaatine tertib edilen büyük balosu bu gece Kizilüce Park gazinosunda verilecektir. Baloda Zeybek, Azerbaycan oyunları oynanacaktır. Taksim gazinosu sanatçıları ve Alabanda revüsü baloetleri muhtelif danslar yapacaklardır.

yağ gösteren bir yer haline neden geldi ve muharebeden evvel de niçin çok pahalıydı?

Bizce büyük muadele bu sualde saklıdır, fakat şimdi bu muadeleye el sürmüyerek derdin ikinci kısmına geçelim, ve farzedelim ki, vişne manavdan; seyyar satıcıdan kurtulmuş; çeşid çeşid meyveyi satan, çok satan pazar yerine düşmüştür, manavın, yahud seyyar satıcının kiloda aldığı 15, 20 kuruş kâr derhal yarı yarıya inebilir.

Bizde pazar yerleri yok mu? Var, her semtte var, fakat hatırladığım gün kurulur, kurulduğu günün adını taşır.

İşittim ki bazıları pazar yerlerinin dükkâna zararlı bir rakib oldukları düşüncesini ileri sürmüşler. Bu düşünce yensiz değildir, fakat şimdi düşünülecek şey dükkânı değil, halktır ve işittim ki, belediye pazar yerlerini tahdid değil, teşvik etmek niyetindedir. Bu hayırlı bir niyettir, fakat yetmez, pazar yerlerinin hergün, her semtte kurulmasını temin etmek dükkânının ihtikarı ile uğraşmak için kullanılacak vasitalardan biri olarak ele alınabilir.

Valinin beyanâtı
Belediye 300 bin liralık tahsisatla yeni bir işe kadrosu kuracak

(Baştafı 1 inci sayfada) rakabe Bürosunda içtima eden damadım encümeni giderek mesaj taksimatı ve çalışma şekillerini takarrür ettirmiş, encüme riyaset etmiştir. Vali ve Belediye Reisi müteakiben Ticaret Odası idare heyeti toplantısına riyaset etmiş, bugünkü fiatlarla yeni kararlar üzerinde incelemeler yapmıştır. Vali Ticaret Odası idare heyetinden belediyenin devir aldığı işe ve ihtikar hadlerinin tayini işinde azamî yardım gösterilmesini istemiştir.

Toplantıda bilhassa hükümetin son kararı üzerine serbest bırakılan piyasanın kendi kendini kontrol etmesi ve normal piyasanın teassüs çareleri gözden geçirilmiştir. Bu arada Ticaret Odalarına ve Borsaya ne gibi vazifeler düşeceği de mevzu bahis olmuştur.

Bugün saat 11 de Ticaret Odasında bütün esnaf cemiyetleri ve ileri gelen ticaret müesseselerinin mümessilleri birlikte bir toplantı daha yapılacak ve yeni kararlar alınacaktır.

İşe işlerinin belediyeye geçmesi üzerine belediyede 300 bin liralık tahsisatla yeni bir kadro vücuda getirilecektir.

Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar dün, devir işlerinin belediyeye geçmesi münasebetle kendisine görüşen bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

«Ticaret Vekâleti İşe Müstahzarlığı vilâyetler teşkilâtının lâğvedilmesi üzerine, İstanbul bölgesi işe müdürlüğünün vazife ve salâhiyetleri İstanbul Belediyesine, Fiat Mürakabe Komisyonunun vazife ve salâhiyetleri de daimi encüme ve verilmiş bulunuyor.

Mülga teşkilâtın elinde bulunan bütün işler ve bunlara aid evrak ve dosyalar devir alındı, bugünden itibaren bu işler belediyeye görülmektedir. Belediyenin bu vazifeleri aksatmadan yapabilmesi için yardımcı memur kadrosuna ihtiyacı olduğu meydandadır, bu itibarla mülga teşkilât kısımlarını mensurlarından bir kısmı belediyeye devredilmiştir.

Bölge İşe Müdürlüğünün ve Mürakabe Komisyonunun meşgul olduğu işlerden bir kısmı esasen belediyeye vazifelerine dahil maddeler

dedir. Gerek bunlar, gerekse diğer vazifeler pek tabii olarak titiz bir itina ile ifa edilecektir. Aslolan halkımızın refah ve huzurunu temin yolunda hizmet etmektir. İçinde bulunduğumuz fevkalâde şartlara rağmen halkın hiç bir euretlik sıkıntı çekmemesi için bütün teşkilât mensubları birlikte azamî gayret gösterilecektir. Hükümetimizin itihaz ettiği son kararlar neticesinde memlekette bariz bir ferahlık hissedildiğini matbuatımız memnuniyetle kaydetmiştir. Hükümetçe alınmış olan kararların mütakattir dahilinde hüsnü suretle tatbikına ehemmiyet veriyoruz; salâhiyetimizin çerçevesi içinde icab eden diğer kararları da vakit ve zamanında itihaz ve tatbik etmeğe itina edeceğiz.

Matbuattan gördüğümüz yardımla müteşekkiz. Aksayan işler olursa gazetelerimiz bunları bize bildirmekle elbette hizmet ve muavenette bulunmuş olurlar. Ancak muhterem matbuatımızdan beklediğimiz kuru kuruya şikâyet yazılarında ziyade bizi ikaz ve tenvir edici, hattâ mümkünse düşüncükleri tebliğleri de bildirerek bizi işad edici mahiyette neşriyatla bulunmalarıdır. Tüccar ve esnafın da memlekete olan alakası ve merbutiyetleri fazla kazanç hırslarından vazgeçmelerini ve makul bir kârla iktifa etmelerini icab ettirir, Millî koruma hükümlerini tamamen baki, mer'i ve mahfuz olduğu için, bir çok maddelerin satışındaki serbestiyeye rağmen makul kâr haddini aşmak, malı saklamak, veya zincirleme ticaret yaparak esya ve ihtiyaç maddelerinin halka pahalıya mal olmasına sebep olmak gibi hareketlerde bulunmaları elbette kanunun pençesinden kurtulamayacaklardır. Diğer taraftan halkımızın da ihtiyacından fazla mal, esya ve sair eylemeğe kalkmaması icab eder. Hükümetimizin aldığı feyizli tedbirler sayesinde memleketimiz hiç bir zaman büyük bir darlık çekmeyecektir. Bugün olduğu gibi yarın da herşey, her yerde bulunabilecektir. İstihsalimiz ona göre tanzim edilmektedir. Halkımızın müstakbel ihtiyaçlarını bugünden temin etmek düşüncesiyle dahi şimdi ihtiyacı olan fazla esya, gıda maddesi vesaire biriktirmeğe kalkması lüzumsuz bir telâş eserdir ve zararlıdır. Pi-

Bir ana, damadının kızını zehirlediğini söylüyor

Damadın çocuğuna «Seni de anan gibi zehirlerim!» demesi şüphe uyandırdı, cesed mezar dan çıkarılarak otopsi yapılacaktır

Dün sabah müddeiumumiliğe bir kocanın karısını zehirleyerek öldürdüğü hakkında bir ihbar yapılmıştır.

İddiaya göre vak'a şöyle cereyan etmiştir: Bundan bir müddet evvel Nafia isminde bir kadın gezmek maksadıyla Yalova'ya gitmiş ve döndüğü zaman, damadı Kâzım, kızının anı olarak öldüğünü haber vermiştir. Nafia; kızını Ayşenin genç yaşında birdenbire ölümlerinden kuşkulana rak torunlarından işi tahkik etmek istemiş ve iddiasına göre damadının bir gün çocuklarından birini şöyle tehdit ettiği öğrenmiştir: «— Annen gibi seni de zehirlerim.»

Şüpheleri büsbütün artan Nafia dün sabah müddeiumumiliğe müracaat ederek kızının öldürülmüş olduğunu ve meselenin tahkik edilmesini talep etmiştir. Bu şayanı dikkat hâdisesi etrafında müddeiumumilik tahkikata başlanmış bulunmaktadırlar. Ayşenin yatığı kabristan tesbit edildikten sonra cesed mezardan çıkarılarak üzerinde otopsi yapılacaktır.

Maarif Vekili gitti

Bir kaç gündüzenberi şehrimizde Vekâlete bağlı okul ve müesseselerde teftişlerde bulunmakta olan Maarif Vekili Hasan Âli Yücel dün akşam, iki ekspresle Ankaraya hareket etmiştir.

Sanayi Umum Müdürü

şehrimize geldi

Sanayi Umum Müdürü Resad şehrimize gelmiştir. Umum Müdür şehrimizde el dokuma tezgâhları ve el makineleri hakkında bazı teftişler yapacaktır.

yasada darlık doğurur, vatandaşları sıkıntıda bırakır. Buğday istihlak miktarı azalması halinde mevcut stok mal, ihtiyacı tamamen karşılamak vaziyetinden çıkmıştır. Fakat pek kısa bir zaman içinde yeni mahsul tamamile ve bol olarak idrak edilip istihlake arzedecektir. Bu arada halka tevzi edilen ekmeğin miktarını azaltmak istemiyoruz, onun için şehirden, bazı semtlerde muvakkat bir darlık görülmüyor. Bunun önlenmesi için lazım gelen tedbirler alınmaktadır. Bu vaziyet devam etmeyecektir. Halkımızın mutmain olması ve memleketin içinde yaşadığı fevkalâde şartları düşünerek bu kabül vaziyetleri hoş görmesini temenni ederiz. Zira hâdiseler tedbir noksanından değil, memleketin kendi istihsaline geçinmek zorunda kalmasından ve istihsal miktarının da ancak kâfi gelmesinden neşet etmektedir. Hükümetimizin istihsal artırma yolunda almakta olduğu tedbirlerle bu vaziyetin de önüne geçileceği zaman yaklaşıp bulunuyor.

Sabahtan Sabaha:

İnsan oğ'u kötü günün Çabuk unuttur, İhtiras ve intikam Hisleri ko'ay Yenilmez.

Burhan Cahid

Sivastan bir karim siyasi hâdiselerden bahseden uzun bir mektub yazmış. Kendine göre bir inceleyiş var. Hâdiselerin sebeplerini değil, seyirini tahlil ediyor ve dün yayı selâmete çıkaracak çarenin ne olduğunu kendi kendine sorup şu cevabı veriyor:

«Gökte uçamaz, deniz altında gezmesini, kit'alar arasında konuşmasını beceren milyarlara insan ebedî yarış için de elbet bir çare bulacaktır.» Diyor.

Masum bir arzu, samimi bir görüşür.

Bizim radyo gazetesi bile harb istihsalâtının eskisine göre birkaç misli arttığını haber verirken şöyle bir ifelsefe yaptı:

«Bu istihsal normal zamanlarda olsaydı insanlık dünyayı ne kadar mes'ud olur, ne müreffeh hayata kavuşurdu.»

Her iki düşünce muhakkak ki insandır. Etrafımızdaki suursuz kital devam ettikçe bizde ahlak ve fazilet üstadı olacağız galiba! Ne çare ki hâdiselerin seyri ifelsefe yapmağa fırsat vermeyecek kadar korkunçtur. Harb sonrası için bir milletler arası adalet divanından bugünlerde sık sık bahsedilmesi de bu korkunç akıbetin harbi yaratılardan da selâmiye başladığına alâmettir.

Harbi yapan iktisadi zaruretlere mi, hissi rekabetlere mi olduğunu kestirmek müşküldür. Yalnız iktisadi zaruretle olsa beşerin geniş idraki, ilmin tecrübe ve kaldeye dayanarak işi hiç kan vermeden de temizleyebilirdi. İlimin, idrakin bu aczi hislerin de işe karıştığını, hatâta hâkim olduğuna gösterir. O halde böyle hislerin tesviki ile başlayan boğuşma, taraflardan birinin galib gelmesiyle neticelendiği zaman da vaziyete gene herşey hâkim olacaktır.

Milletler arası adalet divanı yeni bir şey değildir. Bu adalet divanının tepesinde bombalar patlayabilir, fakat iki yıl olmadı. (Cemiyeti Akvam) sarayı eğer İsviçrede olmasaydı belki yerinde yeller esmekte. Bu harbdan sonra kurulacak milletler arası adalet mahkemesinin akıbetini de zaman tayin edecektir.

Geçen Büyük Harbdan sonra insanlara bir nedamet gelir gibi olmuştur. Génève'deki Milletler Cemiyeti bu nedametin eseridir. Fakat bu kâpiya baş vuran Çinli Habesin ne acı tebensimlerle karşılandıkları da hatırladık. Gerçi bugünkü mücadele dükkünden daha ibret vericidir. Fakat madem ki neticede gene bir galibler ve mağlûplar grubu ortaya çıkacaktır. Hâdiselere gene birer hâkim olacak ve milletler arası adalet gene ahidnamele, kitaplarda ve dışyalarda kalacaktır. Bu galiba biraz da tabiatın ezeli kanunudur.

Burhan Cahid

Askerlik işleri

339 doğumluların yoklamaları

Bakırköy Askerlik Şubesinden:

339 doğumlu ve bunlarla muameleye tâbi erlerin ilk ve son yoklamaları 15/8/942 günü biteceğinden gelmeyenler hakkında askerlik kanununun ceza maddeleri tatbik edilecektir. Bu ilân davetiye makamına kaimdir.

İstanbul borsası

31/7/942 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER		Ağuş ve ..	
İstanbul	1 Sterlin	5.24	
New York	100 Dolar	129.20	
Genevre	100 İsviçre Fr.	30.70	
Madrid	100 Peçeta	12.5375	
Amsterdam	100 İsviçre Kr.	31.16	
Bir altın lira		29.80	
24 aylık bir gram külçe altın		392	
Eşham ve Tahvilât			
İkramiyeli % 5 938		20.50	
941 Demiryolu II		19.70	

TAKVİM		Ağustos	
Rumi sene	1	Arabi sene	1851
1366	Cumartesi	1366	Hicri
Temmuz 19	Kemalî 23 14	1942	88
CUMHAİYET			
Receb		İSMAİL	
B. D.	18	S. D.	8 54
5 56		7 28	
9 30			
Ölüm İktidatı Akşam Yatac			
B. D.	18 20 17 15 20 26	S. D.	8 16
V. 18	20 17 15 20 26	8 16	
E. 4 54	8 49 14	1 49	

İaşe davasında yol henüz aşılmamış duruyor

Şimdi yapılan, fena inşa edilmiş binaları kaldırarak sahayı temizlemek maksadile sadece bir yıkmaktan ibarettir. İmar hareketi bundan sonra başlayacaktır

Yazan: Ahmed Hamdi Başar

Hükümetin buğday ve hububat işinden başlayarak iaşe teşkilâtının ve el koma tedbirlerinin kaldırılmasına kadar giden son kararları tatbik alanına girdi. Bu suretle aylardanberi devam eden ve son halile telâş uyandıran karışık bazı teşkilâtın ve işlerin düzelmesi ümidi başladı. Geçen sene bu sütunlarda «pahalılık ve ihtikâr» meselesine dair çıkmış birkaç makalemi, ve Nazmi Topçuoğlunun yazısı vesilesile iaşe durumu hakkındaki yazılarımı takip etmiş olan «Son Posta» okuyucuları, şimdiye kadar alınmış tedbirleri makulada uygun bulmayan görüşime vâkıftırlar. Son alınan kararları, fena tutulmuş bir yolun düzeltilmesine yaraması bakımından almamak imkânı yoktur. Fakat eski fena tedbirleri yıkıcı vasfı cihetinden tasvib ettiğimiz bu yeni kararlarla her işi olup bitmiş gibi görür ve antik serbestliğe kavuştuk diye sevinirsek burnunun ucunu göremeyecek kadar bu işlere akıl erdirdiğimizi isbat eder ve âleme kendimizi güldürmüş oluruz.

Son zamanlarda gazetelerde bütün sayfaları tutan başlıklarla hem bugün köylü, piyasa ve halk üzerine konmuş ağır baskılardan kurtulmanın verdiği neşe ve ferahlık ifade edilmektedir. Bu yazılar içinde o kadar ileri giden var ki, bazan insan acaba değişen şey sadece tutulmuş fena bir yolun terkinden ibaret değil de, bir rejim mi değişti, yeni bir fırka mı iş başına geçti gibi tereddüdlere bile hak veriyor. Garib olan nokta şimdi serbest rejimine geçildi, fiyat ve el koma baskısı kaldırıldı

diye sevinenlerden çoğunun bundan bir iki ay evvel bu baskılar aleyhinde bulunanlara karşı çatan kalemlerden ibaret olmasıdır. A. İhtikârımız bazı âdetlere göre bunda şaşılacak nokta bulunmasa bile, her yapılan karşısında aynı tasvib sesleri çıkarttığımız için bu sefer yaptıklarımızın da hakikaten doğru bir yolu olup olmadığını bu neşriyatla anlamamız imkânı bulunmuyor. Yalnız açık şekilde anladığımız bir şey varsa o da - piyasayı serbest bırakmak, alınmış kontrol tedbirlerini kaldırmak işini iaşe davasının halli için seçilmiş son bir yol gibi görenlere bakarak - bu işlere hâlâ bir çoklarımızın akıl erdiremediğidir.

B'zde iaşe davası, sanki umulmadık bazı hâdiseler neticesi oluşmuş gibi, önce hesaplamadığımız, anlayamadığımız bir iş halinde karşımıza çıktı. İlk zamanlar, takriben bir seneden fazla zaman, normal hayat içinde imişiz gibi, hiçbir tedbir almadık. Hatta bazı tedbirler konması, istihlaklere, ve fiatlara şöyle ufak kontrol dahi bizi sınırlandırmaya kâfi idi. Hele vesika usulü karşısında derhal hiddet ve nefret hislerimizi zarar ediyor; Umumi Harbin dalaverelerini ve sıkıntılarını tekrarlamaktan korkuyorduk. Böylece geçen ve Ağustosböceğinin keyfini hatırlatan ilk senemizi sonunda fiatların yükselmesini görerek bazı tedbirler alalım dedik. Fiatlar neden yükseliyordu acaba? Mademki biz her şeyin normal olduğuna hiçbir tedbir almaya asle lüzum bulunmadığına inanmıştık; durum dururken esya fiatlarının

yükselmesinde bir sebep bulunmak lâzım gelirdi. Derhal aklımıza «ihtikârcılar, vurguncular, soyguncular» geldi; ve bundan dolayı da ilk tedbirimiz ihtikârı önleyecek, fiat yükselişlerine meydan vermiyecek tedbirlerden ibaret kaldı.

Fiatları tutmak ve piyasadaki satışlara tahdid koymamak prensipine dayanan ilk müdahalemizin ne kadar menfi, ne kadar davaya taban tabana zıd bir şey olduğunu bu sütunlarda bu tedbirler ilk tatbik edilirken tafsilâtle izaha imkân bulduğum için vicdanen müsterihim. Yaptığımız şeylerin maddadan bizi büsbütün uzaklaştırdığı anlaşılıp memlekette Avrupada yaşayan ehemmiyette bir iaşe davasının mevcut olduğu meydana çıkıncaya kadar gene takriben bir seneye yakın zaman geçti. Nihayet ekmeğe aid bir tahdid ve karne usulü başladı. Bu sistemin neticesi olarak ta hububat fiatları tutulmak ve köylü istihsal; devlet tarafından toplanıp şehirlere ve müesseselere tevzi edilmek icab etti. Ekmeğe ve buğdaya el koymak ve diğer bütün gıda maddelerini ve eşyayı fiat kontroluna tâbi tutarak istihlakini serbest bırakmak, bu satırları yazan için, anlaşılır bir tedbir değildi. Bu yol iaşe davasını güçleştirmekten, içinden çıkılmaz bir hale doğru götürmekten başlayarak memlekette büyük bir çokluk halinde yaşayan fakir halkı ve köylüyü sonsuz bir sıkıntıya sokarak temiz sükün ve huzur havamızı bozabilecek kadar mühimdi. Bu sistemin fena bir inkisafı şeklinde son karışık iaşe teş-

kilatı başladıktan sonra ise, şahsan bu işlerin düzeleceğine dair en ufak bir ümidim dahi kalmamıştı.

Bugün hükümetçe alınmış olan tedbirler, işte bu suretle baştanberj maksada taban tabana zıd şekiller altında tatbik edilegelmekte olan yanlış tedbirlerin kaldırılmasından ibarettir. Tıpkı fena inşa edilmiş binaları kaldırarak sahayı temizlemek gibi şimdi yapılan sadece bir yıkmaktan ibarettir. İmar hareketi yalnız bir yıkmak olmadığı, bunun yerine yeni ve temiz binalarla bir mamure vücuda getirmek icab ettiği için hükümetin bu ilk zaruri hareketinden sonra birçok yeni şeyler yapması, akın ve hâdiselerin istediğine uyması beklenmektedir. İaşe davası sırtı eski fena alınmış tedbirlerin tasfiyesi bakımından zaruri bir temizleme hareketi ile bitmiş değil ancak başlamış sanılmak icab eder. Hükümet serbesti rejimine uymuş değildir. Serbesti rejimi bilhassa harb ve buhran içinde hiçbir memlekette ve hiçbir sahada mevcut olamaz. Fakat yapılan sadece çok fena tutulmuş bir usulü kaldırmaktan ibaret olunca bu hareketle bir takım yeni görüşlere göre tedbirler almak imkânı hâsıl olmuştur. Bilhassa köylüden yüzde yirmi beşten başlayan bir hisse dahilinde mahnu aldıktan sonra gerisini serbest bıraktığını ilân etmek ve piyasaya konmuş baskıların kaldırılmak her tarafta bir ferahlık vermistirdi. Bu ferahlık bize alınacak tedbirlerin bunlardan ibaret olduğunu değil, fakat kaldırılan tedbirlerin ne kadar fena tesirler yapmış olduğunu gösterir. İaşe davası evvel ve şir söylediğimiz üzere bir taraftan istihsalleri durmadan çoğaltmak, öbür yandan da istihlakleri muhtelif şekiller altında hududlamaktan ibaret iki başlı bir tedbir silsilesi içinde hal çaresi bulabilir. Şimdi kurduğumuz yeni usul, ancak bu esas maksada bizi ulaştıracak en iyi yola giden bir köprü başından ibarettir. Yol, henüz aşılmamış duruyor. Çetin, meşakkatli dahi olsa enerjik hamlelerle bu yolu aşmaya hazırlanan hükümete başarılar temenni ederiz.

A. H. B.

Tıbbi bahisler

Şaşılık ve tedavisi

Yazan: Doktor İbrahim Zati Öget

Her tabiide her iki gözün aynı hedefe baktığı zaman aynı istikameti muhafaza etmesi lâzımdır. Normal bir gözde görme keyfiyeti böylece vaki olur. Eğer şahs aynı hedefe baktığı zaman her iki gözün kutru muhtelif istikametler alıyorsa yani avam tabiriyle göz yana kaçırırsa o zaman şaşılık teessüsü demektir. Şaşılık muhtelif şekillerde olur. Ekseriya olduğu gibi bir göz kaçırırsa tek göz şaşılığı olur. Bazan da her iki göz muhtelif istikametlere kayar ve çift göz şaşılığı meydana gelir. Bundan başka

bazı şaşılıkta göz iç tarafa doğru kayar bazı şaşılıklarda ise dış tarafa kayar. Gene bazı şaşılıklar murvakat ve devir devir olur, sonra düzelir. Bazı şaşılıklar ise artık daimidir. Tedavisiz düzelmesine imkân yoktur.

Acaba şaşılık neden olur?

Gözlerinde şaşılık olan kimselerin tetkik ederse bunların mühim bir kısmının ipertrop, yani uzaktan görüp yakından görememektir, bazıların ise miyopuktan yani yakından görebilip uzaktan görememek.

(Devamı 4/2 de)

“Son Posta”nın bulmacası: 14-(13)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan her okuyucumuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa doğru:

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

1 — İstanbul tanınmış bir semti ve maruf bir lisesi (10).
2 — Avuç içi (3). Bir erkek ismi (4).
3 — Eski kadın tuvalet levazımından (6). Beraber (3).
4 — İçinde hububat özü bulunan madde (4). Vücuttan çıkan su (3).
5 — Taharri et (3).
6 — Ters san'at (2). Ters bir göz rengi (3).
7 — Yunan milleti (4). Kilo işareti (2). Hitab nidası (2).
8 — Afallamak (8).
9 — Bir sayı (3). Bir deniz (3).
10 — Mürebbiye (4). Bakiye (5).

Yukarıdan aşağıya doğru:
1 — Meşhur bir halife (10).
2 — Bir meclis (4). İlgî (5).
3 — Matem ile (5). Müsavi, aynı (4).
4 — Bir renk (6).

5 — Bal yapan böcek (3). Bir renk (2).
6 — Bâde (4). En başta gelen yiyecek maddesi (5).
7 — Hendese tâbirlerinden (2). Kadınlı hayvanların bir uzvu (4).
8 — Acemce güneş (6). Saçsız (3).
9 — Bir harfin telâffuzu (2).
10 — Kafkasyada bir memleket (10).

«Son Posta» nun tarihi tefrihası: 10

PATRONA HALİLİN AKİBETİ

Patrona olduğu yerde duraladı, Deli Hasanın üzerine yününe cesaret edemiyordu. Uurlu ile Muslu koşup araya girdiler. Muslu Hasan ağasının kolunu tutup yalvardı: — Kerem eylen yoldaşım, tatlı söyleşüp anlaşalım. Bir yol [yerde yatan ölüyü gösterdi] bu âdem devlete taraf tutmağa başlamış idi. — Anı nereden bilürsüz? — Öyle idi yoldaşım, elbet bilürsüz!

Uurlu ve kahveci Ali yan yan sokulmağa çalışıp Deli Hasanın ardına geçmek istiyorlardı. Hasan Odabaşı maksadı sezer sezmez geri geri çekildi. Ötekilerin dört ağızlı adam olduklarını düşünerek umudsuz bir boğuşmaya girmeyi manasız buldu:

— Anı söyleşürüz elbet yoldaşım. Diyerek bağırıyor, yandaki bina kapısından içeriye girip bir anda kayboldu.

Muslu ile Uurlu palalarını çekip atılmak istediler. Patrona Halil elini kaldırıp bağırıyor:

— Brağın anı, takib eylemen. İki ihtilâlcî gerilediler. Deli Hasan girdiği yerden bir daha çıkmayınca tekrar on yedinci orta binasına girdiler.

Patrona Halil öfkeliydi. Bölük yazıcısı «Ferhad Beşe» yi çağırttı. «Ferhad Beşe» ihtilâldenberi Patronanın hususi kâtablığını yapıyordu. Odaya girince Patrona sadrazam Mehmed Paşaya bir tezkere yazmasını emretti:

— Baka Beşe, ana Muslu yoldaşını kethüda ettiğimizi yazup «benim biraderim Mehmed Paşa» deyü tahrir eylesin. «Hazretleri» ve «devletî» devü kaydeylemen.

Odadakiler birbirlerine bakışıp birer gözlerini kırptılar. «Ferhad Beşe» yerdeki hasır üzerine diz çöküp bir dizi üzerinde tezkereyi yazdıktan sonra sordu:

— Acele «buyuruldu» sunu irsal eylesin deyü yazalım mı ağa yoldaşım?

Patrona az düşündükten sonra Muslunun yüzüne baktı:

— Pusulayı kendü yedinle götür müsün?

Muslu gözleri parlayarak yıldı: — Beli, göttürürük.

Halil Ferhad Beşeye döndü: — Baka Ferhad, «buyuruldu» yu Muslunun ağa karındaşımızın yed. dine teslim eylesin, deyü tahrir eylesin.

Dedi. Halilin dedikleri yazılmaya kadar sustular, bir şey görürmediler.

İhtilâlcî sekbanbaşılığını yapan Uurlu, arkadaşları Musluya basedici bakışlarla bakıyordu. Patrona Halil bedesteninde itellâlik edenken kullandığı mührünü bastıktan sonra sadrazama yazılan tezkereyi Muslunun eline uzattı:

— Koman yoldaşım. Mehmed Paşanın kendü yeddine teslim eylesin.

Muslu kâğıdı alıp odadan fırladı, bir beygire atılarak saray yolunu tuttu.

Kubbealtı [1] önüne geldiği zaman vezir çavuşları koşuşup kar-

[1] Vezirler nâcellîsinin (vükela meclîsinin) toplandığı yer.

şıladılar, yeniçeri ağası kethüdası bildikleri Musluyu hürmetle selâmladılar. Muslu hayvanının başını kasarak attan inmeğe kuzum görmeden dik dik sordu:

— Bre veziriazam Mehmed Paşa dedükleri âdem içerüde midir? Bir çavuş cevap verdi:

— Beli sultanım, içerüdedir. Muslu öksürdü:

— Ya, diğer vezir olacaklar dahi anda mıdır?

— Beli; anlar dahi kubbe altındadır.

İhtilâlcî hayvanından yere sıçradı, oradaki neferlerden birine beygiri alup gezdirmesini söyledi. Sonra sağ elini belindeki yatağan bıçağının kulakları üzerine kodu:

— Durman, çavuşbaşıya: «Muslu ağa kul kethüdası olmuş, vezir Mehmed Paşaya karındaşı Patrona Halil ağa canibinden «ferman» gettirmüştür» vezir olacak âdemi görmek ister deyü söylen.

Diye kaşlarını çatıp, kubbealtı önünde aşağı yukarı gezinmeğe başladı.

(Arkası var)

Maarif Vekillüğinden:

Ankara ve İstanbul Bölge San'at okullarında orta okul mezunları için birer özel elektiriklik şubesi açılmıştır. 20 yaşından büyük olmayan ve orta okul diploması almış bulunanların kabul edilacağı bu şubenin tahsil müddeti iki yıldır. Bu şubeden mezun olanlar «5» sınıflı Bölge San'at Okulunun Elektrik Şubesi mezunlarının haklarını kazanırlar. Önümüzdeki ders yılı için bu şubelere de Milli Müdafaa Vekâleti hesabına parasız yatılı talebe alınacaktır. Bunlar için «2» Eylülde bütün vilâyet merkezlerinde orta okul müfredat programına göre Fizik, Kimya ve Matematik derslerinden olmak üzere müsabaka imtihanı yapılacaktır. İsteklilerin aşağıda yazılı belgelerle vaktinde Maarif Müdürlüklerine müracaat etmeleri lâzımdır:

- 1 — Dilekçe.
 - 2 — Nüfus hüviyet cüzdanı sureti.
 - 3 — Aşı kâğıdı.
 - 4 — Orta okul diploması veya lise sınıflarından getirdiği tasdikname.
 - 5 — 4 tane 4.5 x 6 büyüklüğünde fotoğraf.
 - 6 — Orta okuldan mezun olduktan veya lise sınıflarından birinden tahsilini terktikten sonra aradan zaman geçmiş ise polise tasdikli hüsnühal vesikası.
- Günlüzlük girmek isteyenler için imtihan yoktur.
- Bunların 2 Ağustosun 24 Eylülde kadar Okul Müdürlüğüne müracaat etmeleri lâzımdır. «5949» «8673»

«Son Posta» nun edebî romanı: 65

Erkeği Kadının Yarattır

YAZAN: NUSRET SAFA COŞKUN

— Zavallı çocuğum!
— Merhamet istemiyorum. Tiksi miyorum bundan.. ben, benim olan insanı, kaybettiğim saadeti istiyorum.

— Senin değil miyim Vedad!.. Bütün ruhumla, bütün kalbimle, bütün şuurumla seninim! Saadetse, bunu ikimiz birden kaybettik.
— İkimiz birden bulabiliriz.
— Çok geç!
— Fakat yaşadığımız müddetçe olsun gülmeliyiz.

— Bu da çok güç Vedad!.. — Geç ve güç diye önüme mâni alar koyma Semahat! Eski müca-deleci Vedadın içimde dirildiğini hissediyorum. Hiçbir vakit bu derece pervasız olmamışım. Yaşlandııkça, geriye dönüp boş yere harcamaş, muztarib yıllara baktıkça çileden çıkıyorum. Seni kaybedeli, boyunca bir insan yetiştirecek zaman oldu. Kaçtım, yabancı memleketlerde doğduğum toprağın, tapdığım insanın hasretini çekerek yaşadım. Önüne çıkmadım, sana elem vermemeğe çalıştım. Fakat artık tahammülüm kalmadı. son günlerimde gülmek, benimken, elimden gasbedilen saadetimi geri almak istiyorum.

Bana konarak baktığını görüyorum. Sesi titreyerek sordu:

— Ne istiyorsun, ne yapmayı Vedad!..

Ne çılınca bir teklif, beni yaratan temiz ve asil kadına karşı ne cür'etkârca yapılmış bir talep:

— Kocandan ayrılacakmış!
Dehşetle yerinden fırladı:

— Bunu, sen, Vedad sen mi söylüyorsun? Şaka da olamaz bu! Beni üzme için mi yapıyorsun böyle? Bu ne korkunç bir cinayet teşkil eder biliyor musun?..

Of, biliyorum, bilmez olur muvum hiç! Bunun imkânsızlığını, cinkinliğini düşünmez miyim? San ki bu benim samimi fikrim midir? Hezeyan bu..

Elimle oturmasını işaret ettim. başım göğsüme düştü.

— Ne yaptığımı, ne istediğimi

bilmiyorum Semahat! Adeta heze-yanda bulunuyorum. Çok fenayım.. affet beni. Kendi saadetim için bir babayı bedbaht, bir kızı meyus etmeğe hakkım yok!...

Sayıklar gibi ilâve ettim:
— Fakat ikimiz aynı muhitte yaşayamayız. Hain tesadüfler beni mahvedecek. İstanbuldan gideceğim.

Ellerimi yakalayarak evvelâ göğsüne bastırıp, sonra dudaklarına götürdü:

— Hayır gitmiyeceksin; burada kalacaksın! Sana hasret çekerek yaşayamam ben de.. daıma birbirimizi göreceğiz. İki arkadaş, iki dost gibi.. bizim yaşımıza gelmiş insanlar için bu azımsanmaz bir tesellidir. Daima seni göreceğim, sen daima beni arayacaksın! Dürüstlüğümüzden kimse şüphe etmeyecek. Kendimize hâkim olacağız. Teselliyi birimizin yanında bulacağız. Kısmetimiz buymuş Vedad! Ka dere rıza göstermeğe mecburuz. Haydi şimdi son defa beni öp Vedad! Bu öpüşün hararetini ölünceye kadar saklayacağım.

Tevahhuşle reddettim;

— Hayır, beni büsbütün tutuşturma.. dudaklarının hasretini çekerek yaşamakta da başka bir tad var.

Hafifçe mırıldanarak başını eğdi:

— Sen bilirsin!
Dışarıdan ayak sesleri geliyordu. Toparlandık ve mevzuu değiştirdik. Füsunla Gönül gelmişlerdi.

Gönül, annesine yaklaşarak:

— Anneciğim, dedi.. Füsun Hanımın dinlemeni çok istedim. Öyle harikulâde bir sesi var ki.. Vedad Bey ders veriyorlarmış.

İçini çekerek Füsuna döndü:

— Siz ne bahtiyarsınız ki, böyle bir hoca bulmuşsunuz.

Gülümседim:

— Anneniz de bu hususta çok kıymetlidir. İstifade ediyor musunuz?

Semahat gülmeğe çalıştı:
— Artık calmasını bile unut-

tum. Epey zaman var ki, piyanonun başına oturmam. Maamafih Gönül fena çalmıyor. İstidatı var. Daima Semahati görebilmek için mükemmel bir fırsat.

— Beni anneniz yetiştirdi, dedim.. eğer teşvikleri olmasaydı mu sikiye kat'iyen ehemmiyet vermi-yecektim. Annenize olan borcumu size ödemek isterim. Arzu ettiğiniz zamanlar sizinle meşgul olurum.

Sevinçle ellerini çırpıp:

— Sahi mi söylüyorsunuz, benimle hakikaten meşgul olur musunuz?

— Memnuniyetle!

Semahatin yüzünde de memnuniyetin izleri belirmişti:

— İyi edersin Vedad, zahmet olmazsa, Gönülle biraz meşgul ol. Füsun, yeni talebemi kâskandı galiba.. suratını asmıştı. Yavaşça, odadan çekildi. Bu çocuktaki esrar-rengizliğe akıl ermiyor. Bugünler de ne kadar zayıfladı?

Öğleden sonra kocası geldi.

Onu daha dikkatle tetkik etmek imkânını buldu. İhtiyar. Fakat oldukça dinç gözüküyor. Cascav-lak kafasına, buruşuk yüzüne rağmen pek sevimsiz denmez. Benim yerimde başkası olsa sevimli de bulabilir. Neş'eli çok konuşan bir adam. Semahate karşı derin bir zaafi olduğu görülüyor. Semahatin ona bir koca sevgisi değil, bir baba hürmeti gösterdiğine hiç şüphem yok. Bir aralık bana uzun uzun balattıktan sonra karısına:

— Hatırlıyor musun Semah dedi.. seninle evlendiğimiz zaman Vedad Beyefendi ne kadar gençti. Köşkün önünden daima geçerlerdi. Merhum pederleri daima yaramazlıklarından şikâyetçi idiler.

Ah, bu adam da o günleri hatırlatıyor. Hem de nasıl çoktığımı yüzüme vurmak suretile..

— Konser gecesi hayrete düş-tüm.

Saçlarının beyazlığından, ihtiyar gözüküşümden bahsedecekti.

Ondan evvel ben davrandım:

(Arkası var)

Lorelle Hardi polisten kaçarken

Lorelle Hardi bir lokantada yemek yemişlerdi. Lokantacı hesabı getirdi. Lorel baktı:

— Hardi, dedi, bu adam delir miş.

— Niye Lorel, sana dilini mi çıkardı?

— Keski dilini çıkarsaydı Hardi, daha fena.

— Daha mi fena Lorel, ne yaptın ki, seni boğarım mı, dedi.

— Daha fena Hardi. Yalnız beni değil, seni de boğuyor.

— Şu hesaba bak. Tam üç lira istiyor.

— Üç lira mı istiyor, deli bu.

— Deli ya...

— Ne yapalım Lorel, timarhane-ciye haber verelim mi?

— Olur mu Hardi. Timarhane-cinin gözü kör olmuş, böyleleri yakalamaz.

— Sen abdalın Lorel, beni bu delinin lokantasına soktun.

— Öyleyse çık.

— Nasıl çıkayım parayı istiyor.

— Parayı vermeyiz.

— Nasıl vermeyiz, ister.

— Biz de döveriz.

— İşte bu iyi akıl.

Lorelle Hardi para vermeden lokantadan çıkıyorlardı. Lokantacı peşerinden koştu, Hardi lokantacının çenesine bir yumruk indirdi. Ve kaçtılar. Fakat peşlerine polis takılmıştı. Hardi barbar bağırıyordu:

— Ben koşamıyorum Lorel yakalanacağım.

— Kim dedi, sana çok yemek yede şişman ol diye.

— Lorel şimdi neredeyse yetişecek.

— Korkma Hardi, sen bana abdal dersen anma, ben çok akıllıyım. Bak illerden bir otomobil geliyor. Ona atlar kurtuluruz.

— Sena hep abdal derdim anma lâtımını geri aldım. Akıllısın Lorel.

— Sui, otomobil şuracığa geldi, sen bir taraftan atla, ben bir taraftan.

Lorelle, Hardi otomobile atladı.

— Lorelle, Hardi otomobile atladı.

— Lorelle, Hardi otomobile atladı.

— Lorelle, Hardi otomobile atladı.

— Lorelle, Hardi otomobile atladı.

— Lorelle, Hardi otomobile atladı.

— Lorelle, Hardi otomobile atladı.

— Lorelle, Hardi otomobile atladı.

— Lorelle, Hardi otomobile atladı.

— Lorelle, Hardi otomobile atladı.

Meraklı ve fayda'ı

En derin petrol kuyusu

Petrol kuyularının derinlikleri memleketlere göre değişmektedir. En derin petrol kuyusu Kaliforniya'da Kern - Kinsti'dedir. Derinliği 4827 metreyi bulur.

★

Hayvanların itiyadları

Yerde yatan bir at ayağa kalkacağı zaman evvelâ ön ayaklarına dayanır öyle kalkar. İnekler ise tersine hareket ederler. Evvelâ arka ayaklarıyla kalkar, sonra ön ayaklarını kaldırırlar.

★

Hayvan neveleri

Hayvanat âlimlerinin hesaplarına göre dünyada 2000 nevi memeli hayvan, 12500 nevi kuş, 1200 nevi balık vardır. Böcek neveleri ise pek fazladır. 23000 ü geçer.

lar. Fakat o anda otomobile bulunan biri her ikisini de yakaladılar.

— Ay bu polismiş Lorel.

— Polismiş Hardi.

— Biz polisten kurtulmak istedik, polis otomobile atlamışız.

— Öyle olmuş Hardi.

— Sen abdalın Lorel.

— Hakkın var Hardi ben abdalım.

★★

Yeni bilmecemiz

S * * Y * R * D * Ş * M * N * Y * M * Z

Yukarıdaki cümle ata sözlerinden biridir. Sesli harfleri kaldırılmış yerlerine yıldızlar konulmuştur. Cümleyi olduğu gibi gazeteden kesiniz. Yıldızların üzerlerine hangi sesli harfleri koymak istediğinizde cab ediyorsa koyunuz ve bize gönderiniz.

derin. Doğru bilenlerden birine: Bir düzine kurşun kalem, ikinciye: Yağlı boya bir Atatürk tablosu kopyası, üçüncüye: Bir şişe kolonya, dördüncüye: Bir ayrı güzel hediye verilecektir.

Bulmacalarımız

11 inci devre bulmacalarını doğru halledip hediye kazanan okuyucularımızın isimleri

Birer para çantası kazananlar

(Dünkü nüshadan devam)

94 — İzmir Vasıf Çınar bulvarı No. 13 daire 4 Cahide Çatalkaya.

95 — Samsun İse caddesi Muradiye sokak No. 12 Jale Meraklı.

96 — Çorlu: Kâzımîye mahallesi Acişme sokak No. 13 Fatma Pamir.

97 — Amasya veteriner müdürü kızı Ayten Erder.

98 — Kadınhan: Sihat memuru A. Hamdi Aknur kızı Hikmet Aknur.

99 — Yenisehir Seyran yolu No. 19 Türkân Buduner.

100 — Eskişehir T. C. Ziraat Bankası memurlarından Nejat Öy kızı Benin Öy.

101 — Alpullu: İstasyon altı No. 90 Osman Akmeç kızı Güner Akmeç.

102 — Ankara: Sakarya mahallesi Başşehir sokak No. 13/15 Nevin Baş.

103 — Ankara: Cebeçi İhtikâr mektebi karşısında Feyzi bey apartmanı No. 38 Gönül Yücel.

104 — Bursa Çatalfırm Araba yatağı caddesi No. 13 Nermin Uzel.

105 — Diyarbakır Gazi okulu öğretmeni Afife Baybars.

106 — Alpullu koloni içi No. 238 Mustafa Zaffer Dişmenli.

107 — İzmir Karantina Mektepü yokuşu 189 sokak No. 7.

108 — İliç sorgu hâkimi kızı Nihal Güler.

109 — Adapazarı: Deta fabrikası baş mühendislik bürosunda Melâhat Ulan.

110 — Ankara Çankaya: Kavaklıdere aşağı Ayrancı No. 26 Süheylâ Okay.

111 — Çorlu: Silâhtarğa mahallesi Akmedar sokak No. 24 Saim Tezean.

112 — Balıkesir P. T. T. müdürü eşi Hâmid Engin.

113 — Kastamonu İsmailbey mahallesi, İsmailbey caddesi No. 16 Şükriye Çarkeoğlu.

114 — Ankara: Keçiören tepesi başı asfalt üzerinde birinci kırmızı evde Gönül Serim.

115 — Elâzığ: İsmet İnönü caddesi No. 83 Emel Neşe.

116 — Bursa: Hacı Ali zade caddesi camii sırasında No. 9 Cavide Ökut.

117 — Eskişehir: Askeri hava ve nevaları İsmail Gürses eşi Şükriye Gürses.

(Arkası var)

Piyasada bir anket

(Başarılı 1 inci sayfa) mezbaha celebelerinden Nuri M. dilli, İstanbul tüccarlarının serbest ticaret kararını istismar edeceği yolundaki iddiayı şiddetle reddetmiş ve demiştir ki:

— Belki, bazı mahdud kimseler bu gibi teşebbüslere girişebilirler. Fakat; umumiyet itibarile İstanbul tüccarlarının Anadoluya zarar itibarî ahlâk bakımından daha aşağı seviyede olduğu iddiası varid değildir. Mal gelince, bolluğa şunca fiatlar kendiliğinden düşecektir. Parça yağların fiat tereffülüne gelince, bu da normal bir hâdisedir. Yağlara iki ay evvel el konduğu sırada fiatlar 125 ile 150 arasında idi. El kondu ve bilimum fiatlar bizim fikrimiz alınmadan ve bizim zararımıza olarak 105 kuruş üzerinden tesbit edildi. Bunu o vakit protesto ettik ise de netice çıkmadı. Şimdi el konma kararı kalkınca tabiatile vaziyet eski normal halini aldı. Yoksa biz ihtikâr yapmıyoruz.

Tahtakalede don yağı tüccarı Osman Gökay da çok samimi bir ifade ile şunları söylemektedir:

— Doğrusunu isterseniz piyasada ihtikâr yapılmıyor değil, herkes yapıyor, hepimiz yapıyoruz. Bana müraعات ettiler, yağ piyasasında fiatların yükselmemesi ve sabit bir fiat tesbiti için, birleşelim diye. Kabul etmedim. Çünkü anladım ki maksad bugün için fiatı yükseltmemek değil, yarın için rekabetle beraber fiatların düşmesine mâni olmaktır. Yalnız parça yağlarına iki ay evvel 105 kuruş fiat konması hatalı idi. Zararı bize dokundu. 150 kuruştan aldığımız malı 45 kuruş ziyana 105 den zorla elimizden aldılar.

“Ucuz’uğun önüne geçilemez,”

Balıkpazarında zahire tüccarı Avram Batamanoğlu ise bazı tüccarların yeni vaziyetten menfi olarak istifade yollarını arıyacaklarını kabul etmekte beraber buna muvaffak olamayacaklarını söylüyor, diyor ki:

— Mal gelince ucuzluk olacak.

Bunun önüne geçmek imkânsızdır. Kara bossa hâpı yutmuştur.

Yeni ifşaat

Piyasada temaslarımıza devam ettik, bu arada yeniden bazı ifşaatla karşılaştık. İddiaya göre meğer bir kısım zeytinyağı tüccarları da ileride zeytinyağı fiatlarının ucuzlaşmasına mâni olmak için aralarında antant yapmak istemişler. Fakat Ticaret Vekilinin bu işle İzmirdeki temasları sırasında meşgul olması ve mesele üzerinde hassasiyetle durması üzerine, bundan vaz geçmişler.

İhtikâr asıl ithalât

eşya arında y p liyor muş

Dün kendilerile görüştüğüm bazı tüccarlar da ihtikârın asıl işe maddelerinde değil, ithalât eşyasında olduğunu iddia ederek, dediler ki:

— Kumaşçılar ve manifatura cılar için yolunu bulmuşlar. İthal ettikleri mallar umumiyetle Basradan geçer ve o tarikle memleketimize gelir. Basradaki ajanları gönderilen faturanın fiatını maliyet fiatının iki hattâ üç misli fazlasına hazırlıyor ve gönderiyor. Onlar da ellerindeki bu hakikate uymayan faturalarla malı poheliya maletmiş gibi gösteriyorlar. Neticede memleketteki ithalât eşyasının fiatları alabildiğine yükseliyor.

G. O.

Dahiliye Vekâleti Müsteşarı şehrimize geldi

Dahiliye Vekâleti Müsteşarı Fuad Tuksal dün sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Yeni neşriyat

Perde ve Sahne

Bu aylık sinema ve tiyatro mecmuasının Ağustos sayısı çıkmıştır. Tavsiye ederiz.

Doktor I. Zati Özet

Befediye karşısındaki muavene-hanesinde öğleden sonra hastalarını kabul eder.

Memleket haberleri

Edirne'de

Bol sebze piyasayı ucuzlattı, Belediye tane ile satılan sebzelerin kiloyla verilmesi mecburiyetini koydu

Edirne (Hususi) — Şehrimiz piyasasında son günlerde çeşitli sebze mahsullü gelmesi haselile fiatlarda bir miktar daha düşüklük hasıl olmuştur.

Buna inzimamın Belediye tane ile satılmakta olan Bamya, patlıcan ve biberi kilo ile satılmasını kararlaştırmış ve bunların kilo fiatını tesbit etmiştir. Bugün perakende olarak patlıcan kilo 25, bamya 45, biber 15, sğan 20; kabak 2-3, fasulye 20-25, patates 30, salatalık tanesi 20 para ve 1 kuruş arasında satılmaktadır. Yoğurt da 10 kuruş düşmüş ve bugünden itibaren 30 kuruştan satılmaya başlanmıştır.

Ayrıca şehrimize gelmiş olan kırmıklı pirinç de halka serbestçe satılmaya başlanmıştır. Bu pirinçlerin kilosu 33 kuruştur.

Nazillide bir de'imin işlediği cinayet

Nazilli (Hususi) — Nazillinin demiryolu üzerindeki köylerinden (Horsunlu) da geçen gün fecî bir hâdise olmuş, Kâzım adında bir genç boynundan kesilmek suretile öldürülmüştür. Bu acıklı olayın tafsilâtı şudur: Horsunluda Bölükbaşının Hasan adındaki delikanlı ortamekâbi bitirdikten bir müddet sonra geçen yıl delirerek tımarhaneye götürülmüştür. Akıl hastanesinde bir müddet tedaviden sonra nasılsa memleketine gönderilmiştir. İşte bu yarı deli Hasan geçende köylerinin (sağlık korucusu) olan Kâzımın evine gitmiş, evde yoğurt ezmekte olan Kâzımın kafasına ansızın bir bıçak vurmuştur. Kâzım güçlü kuvvetli olduğu halde şaşkınlıkla kendisini müdafaa edememiş, o sırada yemek pişirmekte olan karısı da korkarak kaçtığından Hasan, Kâzımın sekiz on yerine bir çağını saplamış ve nihayet kafasını da gövdesinden ayırarak uzakça bir yere koyduktan sonra oturup

Karacasuda

Kaza toprakları birçok eski eserler, mâbedler, hamamlar heykellerle doludur

Karacasu (Hususi) — Karacasu kazası dahilinde düşen mîntaka, tarihî büyük kıymetli haiz eski eserlerle doludur. En mühimmi Afrodit mâbedi ve Karyüs harabeleridir. Bu kelimeler şimdi köylü ağzında Geyre şekline dökülmüştür. Gayre hâlen 390 nüfuslu bir köydür.

Afrodit mâbedi harabelerinin dünyada mevcut büyük mâbed ve kıymetli eski eserlerin üçüncüsü olduğuna söylüyorlar. Zaman zaman buraya gelen eski asar mütehassısları ittifağında bunları sürmüşlerdir. Zira bugün ayakta duran mermer sütunlarının üzerlerindeki yazılardan anlaşıldığına göre her biri bir hükümdar tarafından yaptırılmıştır. Ve gene dünyadaki hamamların en müstesnalarından birisi bu mâbedin yanında bütün izlenile ve şekillerle göze batmaktadır.

Elyevm çiftlik köyünün bulunduğu Hisarlık denilen mevki o devirlerin mühim merkezlerinden biri olan Mazist kasabasının enkazına tesadüf edilmektedir. Burada meşhur Sokratın ders verdiği rivayet ediliyor. Akar suların meydana çıkardığı çok nefis ve ince bir sanat mahsülü olan iki başsız heykel kaymakamllıca Çiftlik köyü parkının önüne getirilmiş ve munasib bir yerde hafzedilmek üzere şimdilik orada bırakılmıştır. Ayrıca bundan evvel muhtelif tarihlerde yapılan kazılarda meydana çıkarılan eserlerden iki yüz kadar parça İzmir eski eserler müzesine naklolunmuştur.

seyre dallmıştır. Vak'a yerine gelen jandarma ve bekçilere: «Köyden birini temizledim. Canlanmasını diye de başını uzağa bıraktım» demiş. Bu işi niçin yaptığı sorulunca: «O bana bir defa iğne yapıp canımı acıtmıştı. Ben de onun canını yaktım» cevabını vermiştir. Bu tehlikeli canı hapsedilmiştir. Köyün selâmeti için tekrar tımarhaneye gönderilmesi lazımdır.

Havacı gedikli olmak isteyenler

1926 ve 341 doğumlulardan evrakını ikmal edenler savkedileceğinden müraacaatları. «8171»

Nafia Vekâleti Bursa su işleri birinci şube müdürlüğünden:

Eksiltmeye konan iş:

1 — Bursa su işleri birinci şube müdürlüğü mîntakası dahilinde Bursa ovası sulama kanalları hafriyatı smai imalâtı inşaatı muhammen keşif bedeli fiyat vahidî esası üzerinden «105954» lira 93 kuruştur.

2 — Eksiltme 3/8/942 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 15 de Bursa su işleri birinci şube müdürlüğü binasında toplanan eksiltme komisyonunda kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavelename, hususi fenni şartname ve keşif hülâsa cetvelini bedelsiz olarak su işleri birinci şube müdürlüğünden alabilirler. Mukavele projeleri her zaman için mezkûr müdiriyet binasında iade edilmek üzere tetkik edilebilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin «6547» lira 75 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı günden en az üç gün evvel elerinde bulunan vesikalarla birlikte bir istida ile vilâyete müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı ibraz etmeleri şarttır. Bu müddet içinde vesika talebinde bulunmayanlar eksiltmeye iştirak edemezler.

5 — İsteklilerin teklif mektuplarını ikinci maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar su işleri birinci şube müdürlüğüne makbuz mukabili vermeleri lazımdır.

Postada olan gecikmeler kabul edilmez. «7601»

Kırıkkale satın alma komisyonundan:

Cinsi	Miktarı	Fiyatı		Kat'i teminat		İhale	
		Krs.	Snt.	Lira	Krs.	Gün	Saat
Patlıcan	60.000 kg.	20	—	1800	00	20/8/942	15 de
Patates	70.000 »	25	—	2625	00	20/8/942	15 de
Kabak	10.000 »	15	—	225	00	20/8/942	15 de
Taze fasulye	40.000 »	20	—	1200	00	20/8/942	15 de
Domates	15.000 »	20	—	450	00	20/8/942	15 de
Taze biber	10.000 »	20	—	300	00	20/8/942	15 de
» bamya	10.000 »	40	—	600	00	20/8/942	15 de
Kuru soğan	20.000 »	15	—	450	00	20/8/942	15 de

1 — İhale gününden itibaren 2/Teş. 942 sonuna kadar erat istihkakı olan cins ve miktarı ile ihale gün ve muhammen bedeli ile kat'i teminatları yukarıda gösterilen 8 kalem sebzelerin hizalarındaki gün ve saatte pazarlıkla talibine grup müdürlüğünden mütesekkil satın alma komisyonu tarafından yollanma binasında ihalesi yapılacaktır.

2 — Taliblerin yukarıda yazılı kat'i teminatlarını grup müdürlüğü muhasebeciliğine yatırarak makbuzlarla 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki yazılı vesaiklerle birlikte mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları.

3 — Evsafları Ankara askeri fabrikalar Levazım Müdürlüğü ile İstanbul askeri fabrikalar yollama satın alma komisyonundan ve Kırıkkale grup müdürlüğü satın alma komisyonlarından görülebilir. (8060)

Güzel sanatlar akademisi müdürlüğünden:

Bütün şubelerin iştirakile 18/Temmuz/942 tarihinde açılmış bulunan sergi, 3 Ağustos 1942 akşamına kadar devam edecektir.

Her gün saat 12 den 18 ve kadar herkese açıktır. «8137»

Tıbbî bahisler

(Baştarafı 3/1 de)

ten ileri geldiğini tesbit edebiliriz.

Birinci kısım en çok tesadüf edilen şekildedir: Ve çok küçük iken başlar. Üç dört yaşından itibaren şaşılık ârazı görülür. İlk zamanlar görülen şaşılık vaziyeti muvakkattir. Zaman zaman çocuğun bir veya yahud iki gözü yana doğru kayar. Sonra tekrar normale döner. Bilhassa çocuk asabi ve hırçınlıklar gösterdiği zamanlar bu hal artar. Gitgide muvakkat olan bu hal daimî olur ve artık çocuk şaşıldır.

Şaşılıklarda irsî ve ailevî tesirler de yok değildir. Aynı bir ailede birkaç tane şaşılı tesbit etmek daima mümkün olan bir şeydir.

Şimdiye kadar anlatılmak istediğimiz güzel görme zaafından ileri gelen şaşılıkları gözün adalelerine her hangi bir hastalık tahtı tesirinde olarak gelen felçlerden tefrik etmek lazımdır. Merkezi ve muhîti bazı mühim hastalıklar neticesi olarak gözde felçler görülür ve bittabi gözde şaşılı olur. Şu var ki bu gibi felçlerde gözün hareketi hiç mümkün değildir. Halbuki şaşılıklarda gözde hiç hareket yok değildir; yalnız her iki gözde bulunması zarurî ve lâzım olan müvazene kaybolmuştur.

Şaşılıklarda ilk zamanlarda hastayı çok izaç eden çift görme derdi vardır. Bu çok üzücü bir ârtızdır. Birçok defa böyle herşeyi çift gören şaşılılar yavaş yavaş bir gözün faaliyetini kaybederler. Ve böylece rahat ederler. Fakat onların arzu ettikleri şeyi görmek meselesi değildir. Görünüş itibarile mevcut olan çirkinliğin biran evvel giderilmesini çok arzu ederler. Hakikaten şaşılık esthetik nokta nazardan güzel bir çehreyi bozan belli başlı bir ârtızdır.

Şaşılığın tedavisi: Mümkün olduğu kadar erken tedaviye koşmalıdır. Filtihakika pek küçük iken çocukların gözlerindeki zaafı bulmak ve bunu giderecek olan gözlük camlarını çocuğa takmak çok müşkiildir. Fakat bunu kullanmaya müsaid çağa gelmez gelmez göz mütehassıslarına muayene ettirmek ve hemen çocuğa gözlük takmak lazımdır. Birçok defa gözlükler sayesinde şaşılığı durdurmak ve düzeltmek mümkün olur.

İlerlemiş vak'alarda ise hasta olan gözü muntazam bir vaziyete koyabilmek için ameliyat yapılır. Şaşılık ameliyatı gözü tehlikeye koyan bir ameliyat değildir. Hiç endişeye lüzum yoktur. İyi yapılan ve ölçütlü bir surette müdahaleyi bilen bir mütehasssın çok çirkin olan bozukluğu birkaç gün içinde düzeltmesi pekâlâ mümkündür. Bazan muvaffakiyet o kadar parlak olur ki göz tamamen normal bir hale gelir ve hastanın çehresi büsbütün değişir.

Dr. İbrahim Zatl Öget

Tütün tipleri hakkında yabancı firmaların da fikirleri alınacak

Memlekette istihsal edilen tütünlerin imâl tiplerini ve ihraç edilecek malların da standard tipi üzerinde kararlar alınmak üzere şehrimizde müteaddid toplantılar yapılmış ve bir proje hazırlanmıştır. Bu proje kesbi kat'iyet etmeden evvel memleketimizden mal alacak yabancı firmaların da fikirleri öğrenilmek istenmiştir. Bu hususta dün Mîntaka Ticaret Müdürlüğünde yapılan bir toplantıda İngiliz firmalarının mümessilleri bulunmuştur. Bundan sonra yapılacak toplantılarda diğer memleket mümessillerinin istekleri dinlenecektir.

RADYO

CUMARTESİ, 1/8/1942

7,30: Saat ayarı, 7,32: Haftanın beş den terbiyesi programı, 7,40: Ajans haberleri, 7,5: Senfoni programı (Pl.), 13,30: Saat ayarı, 13,33: Türkçe piaklar, 13,45: Ajans haberleri, 14: Riyaseti, cümhur bandosu, 14,30: İstanbul at yarışlarının tahminleri, 18: Saat ayarı, 18,03: Radyo dans orkestrasının Her Telden programı, 18,45: Radyo çocuk klübü, 19,30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19,45: Serbest 10 dakika, 19,55: Beraber şarkılar, 20,15: Radyo gazetesi, 20,45: Beste ve şarkılar, 21: (Ana eserler), 21,15: Dinleyici istekleri, 21,45: (Şiir ve nesir saati), 22: Müzik: Radyo salon orkestrası, 22,30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsalar.

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Bu sabahki

Haberler

İngiliz adalarına hücum hazırlığı mı

Almanlar dün gece Manş sahiline manevra yaptılar

Berlin, 1 (A.A.) — Alman kuvvetleri dün gece Fransa Manş sahillerinde talimler yapmışlardır. Bu talimlere kara, hava ve deniz kuvvetleri iştirak etmiştir. Talimlerin esası Manş sahlinin bir noktasına asker çıkarma teşebbüsüdür.

Harekâtı idare eden amiral memnuniyetini bildirmiştir.

Londraya göre Rus mukavemeti gittikçe artıyor

Londra, 1 (A.A.) — Timoçenko ordularının mukavemeti artmıştır. Stalingrad önündeki Alman hücumu durdurulmuştur. Dün gece yarısı negredilen resmi tebliğde Klepskaya, Simliyanskaya ve Bataisk'ta şiddetli çarpışmaların vuku bulduğu ve diğer kısımlarda bir tebdül olmadığı bildirilmiştir.

Voronej'de muharebeler şiddetli kaybetmiştir.

İlave olarak neşredilen bir tebliğde Voronej'de sadece ağır zayıflama ve iki Alman hücumunun tardedildiğinden bahsedilmektedir.

Bataisk'ta cenub ve cenubi şarkisinde kanlı çarpışmalar olmuştur. Ruslar yeni mevzilere çekmişlerdir.

Don derişğinde Ruslar teşebbüsüne ele almışlardır. Bunu dün gece Moskova radyosu bildirmiştir.

Bu sabah Moskova radyosunun bildirdiğine göre Moskova cephesinde Brianskta Ruslar Alman mevzilerine hücum etmişler ve 4 köyü zaptetmişlerdir.

Kafkasyaya karşı Alman taarruzu inkişaf ediyor

Vişi, 1 (A.A.) — Kafkasyaya karşı Alman taarruzu iki istikamete menen gelişmektedir.

Birinci kol, Don nehrinin orta kısmından hareket etmektedir.

İkinci kol, Bataisk'ten gelmektedir. Bu kolun hedefi petrol sahalarıdır. Bu iki hareketle Alman komutanlığı Rus kuvvetlerini çevirmiş olacak ve aynı zamanda Rus Karadeniz donanmasını ilmanlarından mahrum edeceklerdir.

Stalingrad'a karşı taarruz devam etmektedir.

Büyük Alman taarruzunun bilânçosu bilâhare bildirilecek

Berlin, 1 (A.A.) — Dün akşam Alman askeri mahfillerinin bildirildiğine göre büyük taarruzun başındanberi alınan eserlerin, zaptedilen gerainin miktarı bu taarruzun ehemmiyetli safhası bitmeden evvel neşredilmeyecektir.

Bu sahadaya önümüzdeki hafta varılacaktır.

Fransada nümayiş tertibi ve silâh taşımak yasak

Vişi, 1 (A.A.) — Dün Nazırlar Meclisi Mareşal Petain'in riyasetinde altında uzun bir içtima akdetmiştir. Bu içtima sırasında nümayiş tertipleri ve silâh taşımak yasak edilmiştir.

Aksine hareket edenler derhal ölüm cezasına çarptırılacaktır.

Ticaret Vekilinin tetkikleri

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Her tarafta halk son kararların doğduğuna umumi sevinci devlete olan yüzde 26 mahsul borçlarını severek ödediklerini heyecanla Vekile ifade ve Milli Şefe ve hükümete bağlılıklarının ve derin sevgilerinin iblâğına delâletlerini Ticaret Vekilinden rica etmişlerdir.

Saat 19,10 da Ticaret Vekilimiz kendi intihab dairesi olan Denizliye muvasalat etmiştir.

Vekilin nutku

Denizli 31 (A.A.) — Ticaret Vekilinin kooperatif birliğinin açılış töreninde söylediği nutkun mühim parçaları şudur:

Saracoğlu hükümetinin aldığı kararların tatbikat ve neticelerini memleketin istihsal sahalarında yer gönmek ve başka ihtiyaçlarını öğrenmek maksadıyla siz yurd daşlarıyla yakından temas etmek üzere aranızda bulunuyorum. Az zamanda yurdun geniş bir sahasını dolaştım. Halkla, yüz binlerce yurddaşımızla yakın temaslar yaptım. Burada çok yüksek tezahürlerini göndüğüm şef sevgi ve saygısı ve hükümet güveni beni teh-yiç etti.

Cumhuriyet hükümetinin, Türk milletinin aziz varlığından kudret aldıkça başaramıyacağı hiç bir iş olmadığını kanaatindeyim. İçimizde sizlere hizmet için huudusuz bir iş sevgisi ve vazife aşkı vardır. Ülkenin tam ve kâmil bir inanca mazhar büyük ve kudretli Şefimiz İnönü'nün etrafına hudutta nöbet bekleyen bir nefer gibi, bu milletin hizmetine hasrı nefes etmeğe canımız pahasına da olsa azmetmiş insanlarız.

Şüphesizdir ki devlet adamları iş görürken, her hangi bir program hazırlarken; halkın sevgisini göz önünde tutarlar. Hükümetimiz yüksek mazhariyeti çok geniş bir bölgede yaptıkları tetkiklerde gördüğümüz gibi bu güvenin tam ve mutlak olmasındadır.

Bütün dünya milyonlar çarpışarak en genç evlâdlarının kanını döker, büyük bir boğuşma içinde ızdırab çekerken, o millet ne mes'ud bir millettir ki sevdiği ve iman ettiği bir Şef tarafından sevk ve idare edilmek bahtiyarlığına mazhar. Bütün millet gibi siz de İnönü'nden tam eriniz. Aranızda sık sık dolaşan, terli ellerinizi sikan, sizi

Yeni Kuibişef büyük elçimiz

Ankara 31 (Hususî) — Yeni Kuibişef büyük elçimiz Mehmed Cevad Açıkalın 3 Ağustosta Bağdad yolu ile ve tayyare ile memuriyeti başına hareket etmektedir.

Cenub meydan muharebesi kat'i safhaya girdi

(Baştarafı 1 inci sayfa)

çılarla geciktirme hareketleri safhası artık geçmiştir. Sovyet başkomutanlığı, umumi mukavemet saatinin çalmış olduğuna karar vermiştir.

İzvestia gazetesi, bugün hükümetin alman ihlâmla yazılmış baş yazısında şöyle diyor:

Hitlerci sürüleri tazyikine mukavemetin çelik duvarı ile karşı koymalıyız. Vatan, artık geriye bir adım yok, diyor. Millet; artık geriye bir adım yok, diyor. Stalin; artık geriye bir adım yok diyor.

Krasnaya Zvezda gazetesi de aynı noktayı belirterek diyor ki:

Her ne pahasına olursa olsun, düşmanı durdurmalı, geri atmali, sonra da mağlûb etmeliyiz. Kızıl ordu için yalnız bir tek parula vardır. Ölmek, fokat bir adım bile gilememek. Cedlerimiz böyle çarpıştılar. Bizler de böyle çarpışmalıyız.

Bütün cepheleden gelen telgraf, Kızıldonun gittikçe artan mukavemeti büyük kudreti belirtmektedir. Bu mukavemet, bilhassa Don kavşında daha ziyade gözle çarpılmaktadır.

Sovyet başkomutanlığının bütün talimatı ve emirlerindeki esas fikir de, her karış toprağın şimdi sıkı sıkıya rette müdafaa edilmesini gerektirdiği merkezindedir. Sovyet askeri stratejisinin en yüksek idareci sifati ile Stalin de "Artık geriye başka bir tek adım atılmamalıdır" emrini vermiştir.

derdi görünce nelenerek sizden fazla derdlenen uyku ve huzuru kaçıran O Büyük Şefe sizlerin de gördüğümüz bu sevgi halasını arz ettiğimiz zaman, saadeti daha pek çok artacaktır. Çünkü Onun için bu memleketin saadetinden ve bu milletinin refahından, sizlerin rahat ve huzurunuzu teminden başka hiç bir emeli yoktur.

Türkiye Cumhuriyetinin yaptığı büyük hamleler bitmemiştir ve bitmeyecektir de. Çünkü hamle bittiği gün, hamlenin bittiği zamana kapıldığımız gün inihâl ve inihât başlar. Hamlesiz bir millet kansız bir vücud gibidir, kolay yıkılır. Cumhuriyet hükümeti böyle bir hata asla düşmeyecektir.

Yeni hükümetimiz, Saracoğlu hükümeti, işte bu iman ve sizden aldığı güvenle memleketin ihtiyaçları üzerine duracak; Türk milletinin refaha kavuşması için gereken yolları açacak ve bilhassa dünya her-cümerci içinde Türk milletinin mukaddes haklarını, dünya vaziyetindeki nazik ve ehemmiyetli durumunu daima gözönünde bulundurarak; muhafaza edebilmek için Türk ordusunu her ihtimale cevap verebilecek üstün kudret ve kabiliyette tutacaktır.

Geçici olan sıkıntılarımızın sebebleri sizlerce görülmüştü ve bilhemen seyler değildi. Büyük bir orduyu dündük ayakta tutmak açıkak bile o büyük orduyu beslemek ve teçhiz etmek, milletin hukukunu sizlerin istediği gibi müdafaa edebilmek için bu orduyu her zamandan daha kuvvetli bulundurmak vazifesidir ki bizlere bu fedakârlıkları seve seve yaptırmaktadır. Fedakâr Türk milletinin bunda hiçbir tereddüdü yoktur.

Görüyorsunuz ki dünyanın bugünkü acıklı ve mahrumiyetli vaziyetine rağmen bizde yer yer imar ve yüksek iş hamleleri vardır. Her şeye rağmen daha iyiye doğru yürüyoruz. Daha çok çalışıyor, daha tutumlu bir millet oluyoruz.

İşte bugün açtığımız bu iktisadî müessese de Cumhuriyetin diğer bir çok faydalı eserleri arasında yer alacaktır, bunlardan birisi olacaktır. Denizli ve Ege havzası, hattâ bütün memleket bunun feyizli neticelerinden faydalanacaktır. Birliğiniz, sizlere ve Türk milletine uğurlu olsun.

Avrupa sahil müstahkem hattı

(Baştarafı 1 inci sayfa)

yeniden kurulmuş veyahud islah edilmiş yüzlerce Alman uçak alanı vardır. Bu alanlardaki beton havalanma pistleri, Alman uçaklarına hava şartları ne olursa olsun havalanmak ve yere inmek imkânını vermektedir. Muazzam hangarlar, düşman tarafından hiç bir suretle görülemez bir haldedir. Müteaddid himaye tesisleri, bu uçak alanlarını her türlü hücumu karşı garanti etmektedir.

Batıdaki bu faaliyeti rağmen Alman harb endüstrisinin muazzam harb kabiliyeti, Alman ordusunun doğu cephesindeki ilerleyişini aynı büyük ölçüde hava kuvvetleriyle desteklemeye de yetişmektedir.

Sovyet tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfa)

rile Bataisk cenub doğusunda ve Kletzkaya cenub batısında düşmanla çarpışmışlardır. Cephenin başka kesimlerinde önemli bir değişiklik olduğu bildirilmemiştir.

Tebliğe ek

Moskova 31 (A.A.) — Sovyet tebliği:

Voronej çevresinde, şehrin batısında Almanlar Sovyet mevzilerine taarruz etmek istemişlerse de püskürtülmüşlerdir.

Bataisk cenub ve cenub doğusunda düşman tarafından yapılan şiddetli tank ve piyade taarruzları püskürtülmüştür.

Bir kesimde Almanlar biraz ilerlemeye muvaffak olmuşlardır.

Birçok Amerikan gemileri Basraya vardılar

Bağdad 31 (A.A.) — Birçok Amerikan gemileri Basraya gelmiş ve Irak ile Ortadoğudaki diğer memleketleri için malzeme yüklemiştir.

Son dakika

Berlin Elçimiz gitti

Saffet Arıkanın hava meydanında "Son Postaya" beyanati

Berlin büyük elçimiz Saffet Arıkan bu sabah tayyare ile Yeşilköyden mahalli memuriyetine müteveccihan hareket etmiştir.

Büyük elçi, hava istasyonunda Reisicumhur namına baş yaver Celâl, şehrimizde bulunan Milli Müdafaa Vekili Ali Rıza Artunkal, Ongeneral Fahrettin Altay, Vali ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar, Alman Büyük Elçisi Fon Papan, ve dostları tarafından uğurlanmıştır.

Büyük Elçi hareketinden önce, kendisiyle görüşen Son Posta muharirine şu beyanatta bulunmuştur:

"D. N. B. ajansının muhabirine de söylediğim gibi, Almanya gitmekten duyduğum memnuluk pek büyüktür. Almanya ile Türkiye arasındaki dostluk sağlam ve esastır. Almanya benim için yabancı bir memleket değildir. Orada dost bir mahit bulacağım. Geçen Umumi Harbde silah arkadaşlığı ettiğim zatlarla karşılaşacağım. Memnuluğum her bakımdan büyük ve derindir. Tarihlerinde daima dost yaşamış olan Türkiye ile Almanya arasındaki dostluğu takviye etmek başlıca arzumdur. Vazifedar olarak dost bir memleketi temsil etmek benim için büyük bir bahtiyarlıktır. Vazifemi ifa ederken şahsi dostum Alman büyük elçisi Fon Papanın yardımlarından daima faydalanacağım."

Eski Berlin elçimiz geldi

Sabık Berlin Elçimiz Hüseyin Gerede bu sabah saat 6,30 da Hitlerin hususi vagonile şehrimize muvasalat etmiştir. Elçi Fon Papan tarafından karşılanmış ve Alman Büyük Elçisi Bayan Geredeye bir buket takdim etmiştir.

Beden terbiyesi kursunu bitiren seçkin subaylarımız

Ankara 31 (A.A.) — Genel Kurmay Başkanlığının teşebbüsleri ile bir müddettenberi Harb Okulunda açılmış olan subay beden terbiyesi kursu bugün sona ermiştir. Kursu iştirak eden seçkin subaylarımız 20 gündüzenberi devam eden yazılı ve sorulu denemelerde kâmil muvaffak olmuşlardır.

Bugün Harb Okulunda kursu bitiren subaylarımızın diplomalarnın verilme töreni yapılmıştır. Genel Kurmay Başkanlarından korgeneral Galib Türker Okula gelerek kursu bitiren subaylara diplomalarnı vermiş ve Harb Okulu komutanı kurmay albay Mustafa Eren'le başöğretmen Hüsameddin Güreli bu başarıdan dolayı tebrik etmişlerdir.

Alman tebliği

(Baştarafı 1 inci sayfa)

yaptıkları takip esnasında birkaç yerde düşmandan ileri geçerek onun ricat hattını kesmişlerdir. Alman taarruz ordularının uçları Don nehrinin 180 kilometre cenubuna kadar gelmişlerdir.

Bu sabahatnberi mühim bir demiryolu kavşak noktası olan Salskin zapti için çarpışmalar olmaktadır. Bir piyade tümeni Kuçevskaya'yı zaptetmiştir. Alınan esir ve ganimet miktarları durmadan artmakta ve ileri hareketin sürati dolayısıyla henüz tahminler yapmak imkânı hâsil olamamaktadır.

Hava kuvvetlerimiz durmadan faaliyette bulunarak takip muharebelerine iştirak etmişler, birçok köyleri dağıtmışlar ve düşmanın yeni mevzilerde tutunmasına mâni olmuşlardır.

Büyük Don kavşında Alman ve Rumun kuvvetleri düşmanı kanlı bir tarafa atmışlardır.

İtalyan teşkileri düşmanı kanlı

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfa)

nemli ölçüde geciktirmeye uğraşarakken Simliyanskaya ile Rostof arasındaki ağı Don cenub sahasında bulunan kuvvetleri de, ileri hareketlerine hemen arızası denebilecek bir şekilde devam eden Almanlarla mütefakillerinin karşısında müteakib ve yerine göre az ve ya çok getin ardi muharebeler icrası suretile geri çekilmekte devam etmektedirler ve bu hal, Stalingrad - Salsk - Krasnodar - Novorosisk demiryolunun tahmin edildiğinden daha az zaman zarfında mütefakiller tarafından kesilmesi sebebiyle vermiştir.

Gerçekten, 30 Temmuz tarihli Alman resmi tebliği Sal urmağının cenubunda seni Alman kuvvetlerinin Proletarskaya şehrinin hücumla zaptettilerini; 31 Temmuz tarihli Alman resmi tebliği de tam bir dağınıklık ve intizamsızlık içinde geri çekilmekte olan Sovyet kuvvetlerinin önleyici takip hareketleriyle daha ziyade geri çekilebilmelerine mâni olmağa çalışan Alman, Rumun ve Slovak kuvvetlerinin en ilerideki kısımlarının şimdi bazı yerlerde Donun 180 K. kadar cenubuna vandırlıkları çok mühim bir demiryolu kavşak olan Salsk şehrinin zapti için dün sabahatnberi muharebeler cereyan etmekte olduğunun, bir piyade tümenin Rostofun 80 K. kadar cenubunda kâin Kuçevskaya şehrinin zaptiyle ilgili, bir hayli esir ve ganimet alınmış ise de seri ileri yürüyüşler dolayısıyla miktarlarının henüz tesbit edilemediğini ve büyük Don kavşında Alman ve Rumun kuvvetlerinin Sovyet kuvvetlerini nehrin öbür tarafına atılmalarını bildirmektedirler.

Proletarskaya şehri aşağı Donun 100 K. cenubunda ve Stalingrad - Krasnodar demiryolunun üzerinde, Bu şehrin zapti ile demiryolu birinci defa olarak kesilmiştir. Salsk şehri de aşağı Donun 135 K. cenubunda olup gene bahsedilen demiryolunun üzerindedir. Şayet Almanlarla mütefakilleri bu şehri de zaptederlerse - ki ihtimali pek ziyadedir - bu demiryolu ikinci bir yerinden daha kesilmiş olacaktır ve bu suretle şimali Kafkasyanın garb kısmile şayed zamanında çekilemezle bu kısım dahilinde savagmakta olan Sovyet kuvvetleri Alman yüksek sevk ve idaresinin birbirini tamamlayıcı çember hareketleri karşısında ciddi bir tehlikeye düşmüş olacaktır.

31 Temmuz tarihli haberler arasında bir Vichy telgrafı da Kerç yarımadasında Mareşal von Manş'tayn emrindeki Alman ve mütefak kuvvetlerinin 31 Temmuz sabahı Kerç boğazının garb sahilini teşkil eden Taman yarımadasına çıktıklarını ve bu sahadaki Sovyet kuvvetleriyle şiddetli muharebelerden sonra birkaç köprübaşı kurmağa muvaffak oldukları haber vermektedir. Eğer, bu haber doğru ise ve von Manş'tayn kuvvetleri buradaki Sovyet mukavemetlerini kırarak bu sahadan da ilerlemeğe muvaffak olabilirlerse o zaman bilhassa Kuçevskaya kesimindeki Sovyet kuvvetlerinin maruz buldukları tehlike, gerilerinden de tehdid edilmiş olacaklarındandır. Ayrıca başka büyük olacaktır.

Dün gece 16 yaşında bir çocuk 20 yaşında bir genci bıçakla öldürdü

(Baştarafı 1 inci sayfa)

lunduğu bıçakla Kemalî vücudunun altı muhtelif yerinden ağır surette yaralanmıştır. Bu biricini takip eden bıçak darbeleriyle, kanlar içinde yere serilen delikanlı çok kısa bir zaman sonra ölmüştür.

Cinayetin tahkikatına el koyan müddeiumumi muavinlerinden Orhan Tağrak, vak'a mahalline giderek hâdiseyi müteakib zabta tarafından yakalanan katil çocuğun sorgusunu yapmıştır. Küçük katil bu cinayeti kendisini müdafaa etmek maksadıyla yaptığını söylemiştir. Maktûlin cesedini geç vakit muayene eden adliye doktoru Enver Karan, ölünün gömülmesine izin vermiştir. Mehmedin bugün meşhud suçlar kanununa tevfiқан 2 nci aşırucuya sevk edilmesi muhtemeldir.

Mısırda İngiliz devriye kolları faaliyete geçtiler

(Baştarafı 1 inci sayfa)

riyecek bir hareketi olmamıştır. Muharebe bölgesinde hava kuvvetlerimizin faaliyeti bilhassa avcılarımızın taarruzi uçlarına inhisar etmiştir.

Alman tebliği

Berlin 31 (A.A.) — Resmi tebliği: Mısırda Alman muharebe tayyareleri 29/30 Temmuz gecesi Kahire civarında birkaç hava meydanına büyük çapta bombalar atmışlardır.

kayıplara uğratarak zirhli taşıtlar yardımı ile mevzî taarruzları geri püskürtmüşlerdir. Çember içinde kalan düşman kuv-

vetlerinin çıkış teşebbüsleriyle Sovyet kurtulma taarruzları neticesiz kalmıştır. Bu muharebelerde düşman 62 tank kaybetmiştir.

Von Manş'tayn kuvvetlerinin bu hareketleri tenakük ettiği takdirde Sovyetler için ayrı ve ehemmiyetli bir tehlike meydana çıkacaktır ki o da Kafkas dağlarının şimal batı münthesabını her iki tarafında bulunan ve Bakü petrol kaynakları kadar olmasa bile önemli gene ziyade olan ilk petrol sahalarının Alman ve mütefak kuvvetlerinin ellerine düşmesi ihtimalidir. Burada, Kafkas dağlarının cenub versanlarında Anapa ve Novorosisk mevkiilerinde ve şimal versanlarında Krasnodar ve Maekop kesimlerinde petrol kuyularla tasfiyhaneleri vardır. Buralardan bilhassa Rostofa doğru petrol borularını gitmektedir. Ve Kafkas dağlarını tam şimal batı ucunda Karadenize dökülen Kuban nehri, bu dağların şimal versanları arasında ve şark - garb şükamatindeki 175 kilometrelik mecrasile oldukça mühim bir müdafaa hattı teşkil eder gibi görünmekte olmasına rağmen bir taraftan Sovyet kuvvetlerinin bu hatta göre kâfi miktarda olmaması, diğer taraftan da bu kuvvetlerin gerilerini yüksek, yolsuz ve bu muntakada genişliği çok az olan bir dağ kütlesine dayanarak bir muharebe kabulü gibi büyük bir sevkülceys ve tâbiye hatası ihtikâb etmeyeceklerinin kuvvetle muhtemel bulunması dolayısıyla Sovyetlerin bu bahsettiğimiz ilk petrol mevkiilerini müdafaa edebilmeleri şüpheli görünmektedir.

Rostoftan sonra Stalingrad üzerinden kendisini asıl Rusya arazisine bağlayan ikinci ana demiryolunun kesilmesi hâdisesine şayed fiilhakika von Manş'tayn hareketi dahi eklenecek olarak öyle denebilir ki, şimali Kafkasya ile birlikte Kafkas dağlarının ve hattâ cenubi Kafkasyanın mukadderatı da zan ve tahminden daha evvel taayyün edecektir.

K. D.

Japonlar yazın sonunda Rusyaya hücum edeceklermiş

(Baştarafı 1 inci sayfa)

den taarruz geçeceklerinden emin bulunmaktadırlar. Japonlar Mançukya'ya asker yığmağa devam ediyorlar. Bu kuvvetlerin arasında Malezya ve Birmanya'da çarpışan kitleseler de vardır. Japonlar, Hokkaido, dan Sakalin adasına yeni kuvvetler göndermişlerdir. Adada yeniden iki büyük deniz üssü ile 32 hava meydanı inşa edilmiştir. Sovyetler ise Uzaksarkta pek kuvvetli ve modern bir ordu bulundurmaktadırlar.

İran kabinesi istifa etti

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Hatırlardadır ki; İran adliye nazırı daha evvel kabineden çekilmiş bulunuyordu. Mihver radyolarına göre adliye nazırını istifaya sevk eden sebepler, Rusların işgal ettikleri bölgelerdeki hareketleri olmuştur; Ruslar, İran Azerbaycanını işgal ettikten sonra; burada binlerce kişiyi hiç bir sorguya tâbi tutmadan öldürmüşlerdir.

İran Şehinşahının beyanati Diğer taraftan İran Şehinşahi da gazetecilere bir beyanat vererek, memleketi düzensizlikler olduğuna işaret etmiş ve demiştir ki:

— Milletimin derlerinden haber dar olmak istiyorum. Fakat millet de şu anda, içtimai mes'uliyetlerini müdrük olmalıdır. Memleketimizi güçlüklerden kurtarmak için, millet de benimle elefe vererek çalışmalıdır. Belki bu suretle ve Allahın inayetiyle muvaffak oluruz."

vetlerinin çıkış teşebbüsleriyle Sovyet kurtulma taarruzları neticesiz kalmıştır. Bu muharebelerde düşman 62 tank kaybetmiştir.

Beton arme köprü inşaatı ilanı

Nafia Vekâletinden:

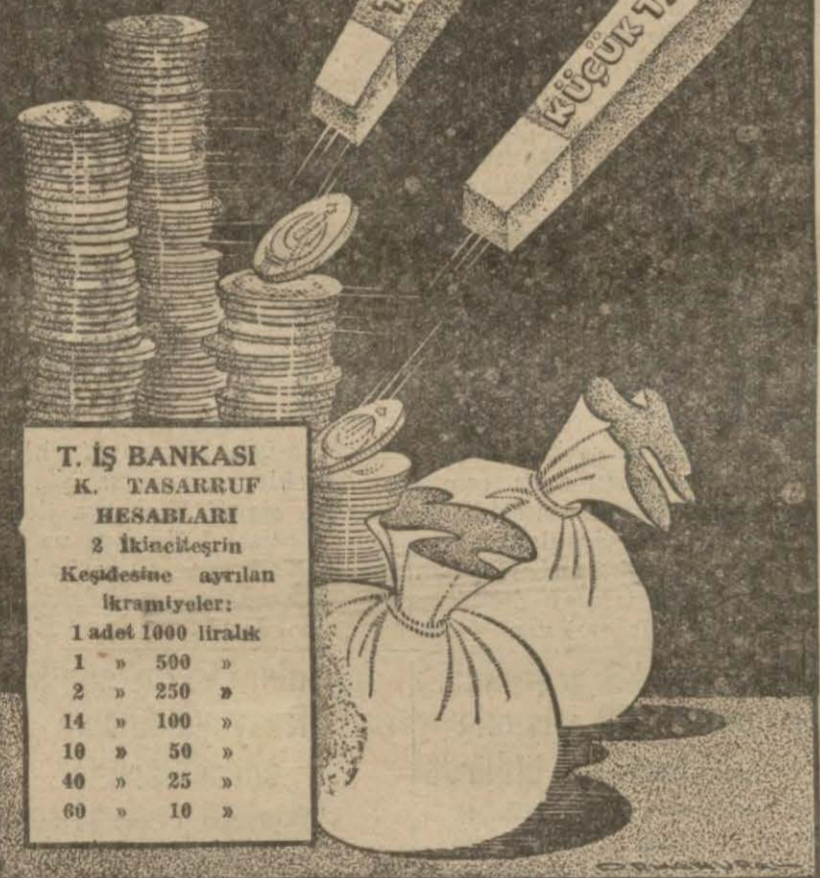
- 1 - Seyhan vilâyeti dâhilinde ve Adana - Karaisalı yolunun 19 + 000 met kilometresinde betonarme olarak inşa edilecek Çatık köprüsü inşaatı 150.000 lira keşif bedeli üzerinden kapalı zarf usulüne eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 2 - Eksiltme 7.8.942 tarihine müsadif Cuma günü saat 15 de Nafia Vekâleti şofe ve köprüler reisliği odasında yapılacaktır.
- 3 - Eksiltmeye müteallik evrak 750 kuruş mukabilinde şofe ve köprüler reisliğinden alınabilir.
- 4 - İsteklilerin tatil günleri hariç olmak üzere eksiltme tarihinden on az üç gün evvel bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaatla bu gibi inşaatı yapabile, ceklerine dair ehliyet vesikası almaları lazımdır.
- 5 - Eksiltmeye iştirak edecekler dördüncü maddede yazılı vesika ile 942 yılına aid Ticaret Odası vesikası ve 8750 liralık mukavvat teminatlarını havi olarak 2490 sayılı kanunun tarifati dairesinde hazırlayacakları kapalı zarfları, nı ikinci maddede yazılı vakitten bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır. «5500 „7778»

İnşaat ilanı

Sümer Bank Umum Müdürlüğünden:

- 1 - İmâlde yapılacak momur ve işçi evleri ile bekar pavyonları, kanalizasyon, yol ve harici su tesisatı emanet usulüne ihale edilecektir.
- 2 - İşbu inşaat ve amelîyatın muhammen keşif bedeli 480.000 liradır.
- 3 - Eksiltme evrakı Ankara'da Sümer Bank Muamelât şubesinde 25 lira mukabilinde alınacaktır.
- 4 - Muvakkat teminat miktarı 10.000 liradır.
- 5 - Eksiltme 10 Ağustos 942 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 16 da Ankara'da Sümer Bank Umum Müdürlüğü inşaat şubesinde yapılacaktır.
- 6 - İstekliler teklif evrakı meyanında şimdye kadar yapmış oldukları bu gibi işlere ve burların bedellerine, firmanın teknik teşkilâtının kimlerden te, reküb etmiş ve hangi bankalarla muamelede bulduklarına dair vesikalar koyacaklardır.
- 7 - Teklif mektublarını havi zarflar kapalı olarak günü 15 e kadar makbuz mukabilinde Ankara'da Sümer Bank Umumi kâtblığına teslim olu, nacaktır.
- 8 - Posta ile gönderilecek teklifler nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfın kanuni şekilde kapatılmış olması lazımdır. Postada vaki olacak gecikmeler nazarı itibara alınmayacaktır.
- 9 - Banka ihalesi terada serbesttir. «5911 - 8071»

PARA PARAYI ÇEKER

T. İŞ BANKASI K. TASARRUF HESAPLARI	
2 İkinci sınıfın Keşidesine ayrılan İkramiyeler:	
1 adet 1000 liralık	
1 " 500 "	
2 " 250 "	
14 " 100 "	
10 " 50 "	
40 " 25 "	
60 " 10 "	

İstanbul Belediyesi liân arı

İstanbul buz nakli ve tevzi işi ihale olunacaktır.

Karaağaç müessesesi buz fabrikasında istihlal olunan senevi tahminen «Altı milyon» kilo buzun, İstanbul Belediyesi hududları dahilinde nakli ve tevzi işi tedvil edilen şartname ve vechile 31/5/944 tarihine kadar devam eden, tek müddet için kapalı zarf usulüne eksiltmeye konulmuştur. Beher kilo buz azami beş kuruş satılmak üzere nakli ve tevzi için bir kuruş elli santim mu, hammen beş vazolunmuştur. İlk teminat miktarı «16450» liradır. Eksiltme şartnamesi ve evrakı müteferriatı «819» kuruş mukabilinde Karaağaç müesse, satı müdürlüğünden alınabilir.

İhale 4/8/942 Salı günü saat 15 de İstanbul Belediyesi Daimi Encümeni odasında yapılacaktır.

Taahhütlerin ilk teminat makbuz veya mektupları ve kanunen ibrazı lazım ge, lion diğer vesikalarla birlikte «2490» No. lu kanunun tarifati çevresinde hazı, layacakları teklif mektubularını ihale günü saat 14 e kadar Daimi Encümene vermeleri lazımdır. «7714»

Sinob C. Müddeiumumiliğinden:

Sinop umumî cezaevindeki mahkûm ve mevkûflara 942 mali yılı içinde ve, rilecek 182500 ilâ 292000 adet ekmecek 30/7/942 gününden itibaren yirmi gün müddetle ve kapalı zarf usulüne eksiltmeye çıkarılmıştır.

Yevmiye 500 ilâ 800 adet ekmecek verilecektir.

Bedeli muhammen 32120 lira olup teminatı muvakkate 2409 liradır.

İhale 19/8/942 Çarşamba günü saat on dörtte Sinop Cümhuriyet müddel, umumiliğinde yapılacaktır.

Şartname, tatil günlerinden maada her gün Sinop Cümhuriyet Müddeiumu, milîgi kaleminde görülebileceğinden taahhütlerin müracaatları ilân olunur.

«8155»

Saçınız Dökülüyorsa, Başınızda Kepek varsa?

MAJİK SAÇ EKİSİRİ

Kullandınız, tesiri derhal görürsünüz

Falih harmanı!

İkramiye Adedi	İkramiye Miktarı Lira	İkramiye Tutarı Lira
1	20.000	20.000
2	10.000	20.000
4	5.000	20.000
20	2.000	40.000
40	1.000	40.000
80	500	40.000
400	100	40.000
400	50	20.000
2.000	20	40.000
4.000	10	40.000
80.000	2	160.000
86.947	Yekûn	480.000

Tam bilet 2, Yarım bilet 1 liradır.

İŞÇİ ALINACAK BÜYÜKDERE KİBRİT FABRİKASI MÜDÜRLÜĞÜNDEN:

Kibrit fabrikası için aşağıda yazılı şartlar altında erkek, kadın ve çocuk işçi alınacaktır.

1 - Tekmil fabrika işçilerine iş günleri parasız sıcak öğle yemeği verilir.

2 - Ücretler:

a) Erkek işçilere:

Normal mesai saatleri için erkek işçilere yaptırılacak işin mahiyetine göre saat başına ücret hesabına günde 100 kuruştan 170 kuruşa kadar.

b) Kadın işçilere:

Normal mesai saatleri için kadın işçilere yaptırılacak işin mahiyetine göre 75 kuruştan 110 kuruşa kadar.

c) 12 yaşından 16 yaşına kadar olan erkek ve kız çocuklara:

Normal mesai saatleri için çocuk işçilere saat başı ücreti hesabına 65 kuruş.

d) Tahmil ve tahliye, avlu işçileri:

Bu kabil işlerde çalışanlara işin mahiyetine göre 150 kuruştan 170 kuruşa kadar.

e) Fazla mesai ücretleri:

Koordinasyon heyeti kararile fabrikanın günde yapacağı 3 saatlik fazla çalışmaların % 30 zammı ilâve edildikte normal mesai ile 100 - 170 kuruşa kadar, ücret alan bir işçiye 150 den 250 kuruşa kadar; 75-110 kuruşa kadar alan bir işçiye 110 - 160 kuruşa kadar, 65 kuruş alan işçiye 95 kuruş, 150 - 170 kuruşa kadar alan işçiye 220 - 250 kuruşa kadar gündelik verilecektir.

3 - Kanuni vergiler işçilere aid olmak üzere ücretler, fabrika dahilî talimatnamesinde yazılı hükümlere göre her 15 günde bir ödenir.

4 - İşçiler, yatacak yerlerini kendileri temin ederler.

5 - Talip olanların Büyükdere'de Büyükdere - Bahçeköy yolu üzerindeki kibrit fabrikası müdürlüğüne nüfus tezkereleri ve altı fotoğrafı beraber müracaat etmeleri ilân olunur.

TESVİYECİ, TORNACI, FREZECİ ALINACAK

Kibrit imâl eden dairelerde veya fabrika tamirhanesinde makinist ve makinist muavini olarak çalışmak üzere birinci sınıf tesviyeci, tornacı ve frezeleme ihtiyacı vardır. Fabrikada yapılacak imtihan neticesinde gösterecekleri ehliyetlere göre maaş veya saat başı ücretleri tayin edilecektir. Talib olanların vesikâle birlikte Büyükdere'deki kibrit fabrikası müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

YÜKSEK MÜHENDİS MEKTEBİ VE TEKNİK OKULU

Giriş denemeleri yardımı

ÇÖZÜLMÜŞ GEOMETRİ PROBLEMLERİ

Yeni ilâvesi ile çıktı. Fiyatı 125 kuruş.

Y. M. M. ve Tek. Ok. giriş denemelerinde sorulmuş ve bazı mühim problemleri halleri. Taşra için P. ku'usu 2322, Geometri, Prob.

HAŞET: (Beyoğlu) Seriyadıs (Tünel başı).

İKBAL KİTAPÇI (Ankara caddesi İstanbul)

Festival Bulmacası

H B E O A Y
O R E N Z
R B K

Bu 14 harften millî oyunlarımızın başlıcalarından üçünün isimleri bulunacaktır. Doğru halledenler arasında 10 Ağustos'ta çekilecek kur'a neticesinde birinciyeye bir yastık, ikinciyeye yağlı boya bir tablo, üçüncüyeye bir dolma kalem, dördüncüyeden on beşineye kadar birer festival konsumasyon fişi, on beşineiden yirmi beşineye kadar birer festival şarkı, kısı plâğı verilecektir.

Bulmacalar 9 Ağustos'a kadar Eminönü Halkevi Festival Komitesi adresine gönderilmelidir.

Öksürük ve Bronşit

TURAL

Komprimeleri derhal keser. Her eczanede kutusu 35 kuruştur.

TIYATROLAR

RAŞİD RIZA TIYATROSU

Halide Pişkin beraber Harbiyede, Belvü bahçesinin alaturka kısmında bu gece Yataklı Vagonlar Kontrolörü Yazan: Raşid Rıza

Son Posta matbaası:

Neşriyat Müdürü: Ziyad T. Ebüzziya SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL

İnhisarlar umum müdürlüğünden: İnhisarlar müfettiş muavinliği müsabaka imtihanı

İnhisarlar umum müdürlüğü teftiş kadrosunda münhal bulunan müfettiş muavinlikleri için yazılı ve sözlü bir müsabaka imtihanı açılacaktır. 20.8.942 Pazartesi günü saat 10 da Sirkeci'de İnhisarlar teftiş heyeti binasında yapılacak olan yazılı imtihanın kazananları sözlü imtihana girecektir. Her iki imtihanında kazananlar arasında en fazla derece alanlar inhisarlar müfettiş muavinliğine alınacaklardır. Notlarda müsavaflı halde lisan bilenler terahh edilecektir. Ücretler 3656 sayılı kanuna göre verilecektir.

Müsabakaya girebilmek için:

- 1 - Memurin kanununda yazılı şartlardan başka iktisad ve hukuk fakülteleri veya siyasal bilgiler okulundan, yahud yüksek ticaret ve iktisad mektebinden veya had da muadillikleri Maarif Vekâletince tasdik edilmiş bulunan yabancı fakülte veya yüksek mekteplerin birinden mezun olmak,
- 2 - Müsabaka tarihinde yaşı 30 dan yukarı olmamak ve askerliğini yapmış bulunmak,
- 3 - Sıhhi vaziyeti iklim tebeddüllerine ve her türlü yolculuk zahmeti ve meşakkatlerine dayanmaya müsaid olmak,
- 4 - Ahlak ve seciye itibarile müfettişlik mesleğine alınmasına mani bir hal bulunmamak, «Bu husus idarece yapılacak tahkikatla belirlenecektir.»

Müracaat en geç 10.8.942 akşamına kadar ve inhisarlar umum müdürlüğüne hitab eden bir dilekçe ile yapılacaktır.

Bu dilekçeye:

- 1 - Mekteb şahadetnamesi,
- 2 - Nüfus hüviyet özdeni,
- 3 - Askerlik vesikası,
- 4 - Sıhhatçe memleketin her tarafında vazife görmeğe ve seyahatler yapmağa müsaid bulunduğu hakkında tam teşekküllü resmi bir hastaneden alınacak rapor,
- 5 - Pollsten alınacak iyi hal kâğıdı,
- 6 - 6 tane 4,5 6 boyunda fotoğraf,
- 7 - Hal tercemesi, eklenecektir.

İsteklilerin imtihan programını Sirkeci'de İnhisarlar teftiş heyeti riyaasetinden almaları lazımdır. «7962»

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlan arı

- 25 metre Piring (üz 60:50 × 4 m/m)
- 44 adet Galvanizli sac 2000 × 1000 × 2 m/m
- 20 kilo Düz başlı perçin çivisi 4 × 10 m/m
- 12 paket Demir vida maa somun 4 × 20 m/m
- 12 kalem Kereste gömalak, analin boya, atılmış pamuk, salıspur, zeytin yağı,
- 6 » Muhtelif kereste
- 15 paket Piring ağaca vida «nümune gibi»
- 5 kilo Bakır çivi,
- 22 kalem Bakır çubuk, muhtelif çivi, piring vida, siyah çuha, kar keçesi,
- 6 adet Siyah sac 2000 × 1000 × 1,5 m/m.
- 80 » Elektrik kaynak çubuğu 3 m/m.
- 14000 metre Demir çember 30 × 1,5 m/m.
- 1320 kilo Paravan ağızlığı bıçağı «evsaf ve nümunesine göre»
- 50 metre Oksijen hortumu.
- 50 » Karpit memesi,
- 2 adet Oksijen manometresi,
- 2 » Kesme lambası,
- 25 » Kesme lambası beki No. 2.

Yukarıda yazılı on sekiz kalem muhtelif cins malzemenin 4.8.942 Salı günü saat 15 de Kasımpaşa'da bulunan Deniz Levazım Satınalma Komisyonunda pazarlığı yapılacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte mezkûr komisyona müracaatları: «8174»

Deniz birlikleri ihtiyacı için alınacak olan 2 adet orta boy kasanın 4.8.942 Salı günü saat 11 de Kasımpaşa'da bulunan Deniz Levazım Satınalma Komisyonunda pazarlığı yapılacaktır. İsteklilerin belli gün ve saatte mezkûr komisyonda bulunmaları: «8175»

- 2200 adet sarı defter «100 zer yapraklı»
- 1600 » sarı defter «200 zer yapraklı»
- 1550 » çizgili defter « 50 şer yapraklı»
- 2700 » çizgili defter «100 zer yapraklı»
- 39 kutu pin
- 124 » kola
- 13000 adet teksir makine kâğıdı
- 70 kutu tebeşir «beyaz»
- 24 » tebeşir «mavi»
- 24 » tebeşir «kırmızı»

Yukarıda cins ve miktarları yazılı malzemenin 3.8.942 Pazartesi günü saat 14 de Kasımpaşa'da bulunan Deniz Levazım Satınalma Komisyonunda pazarlığı yapılacağından isteklilerin belli gün ve saatte mezkûr komisyona müracaatları: «8230»

- 1 - Tahmin olunan mecmu bedeli «3110» lira olan 500 adet kömür ve 500 adet fayraz köreğinin 5.Ağustos. 942 Çarşamba günü saat 15.30 da pazarlık eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 - Kat'i teminatı 466 lira 50 kuruş olup şartname ve nümunesini görmek isteyenlerin her gün pazarlığa iştirak edeceklerini de belli gün ve saatte Kasımpaşa'da bulunan komisyona müracaatları: «8112»

- 1 - Tahmin olunan mecmu bedeli 2678 lira olan 2000 adet çavalyanın 5 Ağustos 942 Çarşamba günü saat 15 de pazarlık eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 - Kat'i teminatı 401 lira 70 kuruş olup şartname ve nümunesi her gün komisyonda görülebilir.
- 3 - İsteklilerin belli gün ve saatte Kasımpaşa'da bulunan komisyonda hazır bulunmaları: «8114»

	Tahmin bedeli Lira Kr.	Kat'i teminatı Lira Kr.
100 adet Mastalya	800 00	
100 adet Gerdel	600 00	
	1400 00	210 00

1 - Yukarıda cins ve miktarlarıyla tahmin bedeli ve teminatı yazılı gerdel ve mastalyanın, 3/Ağustos/942 Pazartesi günü saat 14.30 da pazarlık eksiltmesi yapılacaktır.

2 - Şartname ve nümunesini görmek isteyenlerin her gün ve pazarlığa iştirak edeceklerini de belli gün ve saatte Kasımpaşa'da bulunan komisyonda yukarıda yazılı kat'i teminatlarla müracaatları: (8113)

- 1 - Tahmin olunan mecmu bedeli 4980 lira olan 40.000 kilo sodanın, 3 Ağustos 942 Pazartesi günü saat 15.30 da pazarlık eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 - Kat'i teminatı 747 lira olup şartnamesi her gün komisyonda alınabilir.
- 3 - İsteklilerin belli gün ve saatte Kasımpaşa'da bulunan komisyonda hazır bulunmaları: «8115»

Babaeski Belediye Reisliğinden:

Her neviden ve her işe yarar hayvan yetiştirmekle meşhur olan Trakyanın damızlık koşumluk ve kasablık hayvanlarıyla her çeşid emtiyâ ancak 12 Ağustos'ta yapılacak ve dört gün devam edecek olan Babaeski HAYVAN VE EMTİA panayırında tedarik edilebilecek münkündür. Panayır her senekinden daha iyi bir şekilde hazırlanmakta olup hayvan ve emtia ticareti için panayıra gelecek tüccar ve esnafımızın iştirahatleri temin edilmiş bulunmaktadır. «8004»